

گرانو پښتنو،

تر هر څه مخکې تاسو ته سلام وړاندي کوم او ستاسو د سوکالی او پې ساري بريا دوعا کوم!

پښتانه خبرې ډيرې او عمل کم کوي، زما سره هم د نورو پښتنو په شان يو عالم گيلې، وړانديزونه، او تبصيرې شته، خو زه به د عموم په خلاف، خپل خبرې او دا يادښت را لنډ کړم، ترڅو مو نور عمل ډير او خبرې کمې شي.

لومړی بايد تاسو ته واضح وليکم چې ددې کتاب ژباړل مې يوازي او يوازي پښتو او پښتنو ته د خدايې خدمت په نيت او اراده کړی، غير له کومې سياسي او شخصي موخي څخه. په ويرجنيا کې د څلورو کالو اوسيدو وروسته مې دا اړتيا حس کړه چې بايد همدغه د DMV MANUAL پښتو ته وژباړم ترڅو هغه پښتانه چې د انگليسي سره پوره بلدتيا نه لري ور څخه بشپړه استفاده وکړي، ځکه د لايسنس اخيستلو لومړی شرط د ويرجنيا په ترافيکي قوانينو پوهيدل او د همدغه کتاب زده کول دي. دا کتاب نه يوازي په ازمايښت کې د بريالي کيدو په موخه بلکه د قانون سره سم د موټر چلولو او د ځان ساتلو پخاطر ووايو او ځان ورباندې پوه کړو. د کورنۍ بوختيا، وظيفي او نورو مصروفيتونو له وجهي ددې کتاب ژباړني شاوخوا درې مياشتي وخت ونيوی.

پوهيرم چې پښتو بيلابيلي لهجي او کليوالي اصطلاح گاني لري، بلخصوص د لر او بر، د لوی کندهار او لوی پکتيا او يا هم د خوست او ننگرهار ولايتونو لهجي چې بلکل يو له بل سره توپير لري، خو ما پوره هڅه کړې چې ژباړه مې د کليوالي او ولايتي (هلمندي) لهجو تر اغيز لاندي را نشي، لکه د پښتو يا گانو مراعتول او د (سي) پر ځای (شي) ليکل. بل دا چې، د ډيرې کره او سوچه پښتو ليکلو څخه مې هم ډډه کړې، نو ځکه تاسو شايد د فارسي او عربي ژبو لغاتونو شاهدان هم واوسئ، ځکه غواړم چې دا کتاب د هر پښتون لوستوونکی دپاره گټور او د استفاده وړ وگرځي.

بيا هم کچيرې زما څخه په ژباړلو کې تير وتنه شوي وي، يا وړانديز او مشوره راته لری، هيله ده چې ددغه بريښنالیک (ايميل) له لاري راسره اړيکه ونيسئ: mateen.zakir@gmail.com

هيله ده چې ستاسو د استفادي او گټي وړ وگرځي!

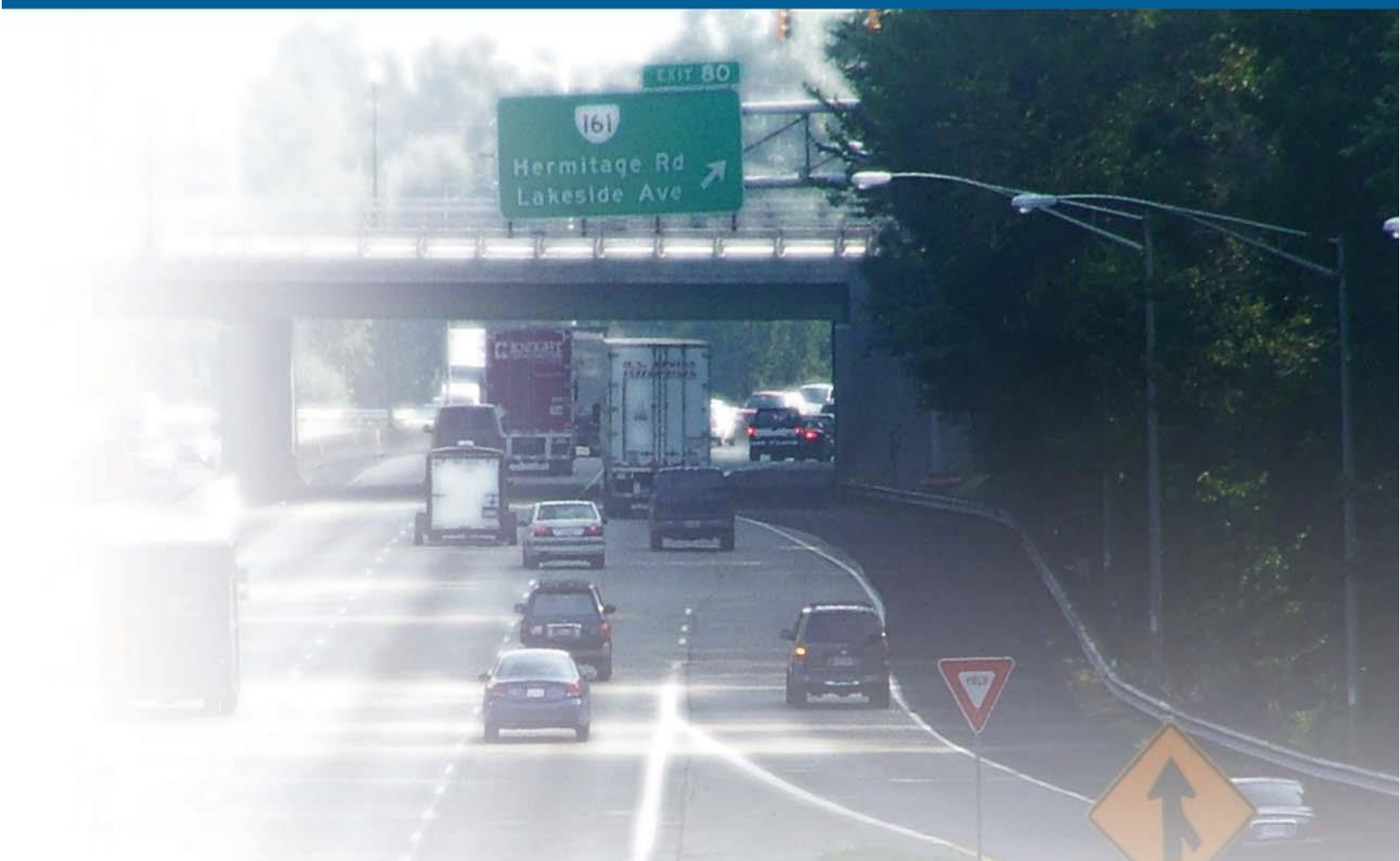
ددې کتاب ژباړونکی او ستاسو خادم

متين ذاکر

Virginia Driver's Manual

Virginia Department of Motor Vehicles

د ډي ايم وي لخوا

دا کتاب ستاسو سره مرسته کوي ترڅو د ويرجنيا د موټر چلولو په قوانينو او طريقو و پوهيږي. که غواړي چې د موټر چلولو آزموينه کښې بريالي شي، د موټر چلولو جواز ترلاسه کړي، او ويرجنيا کښې په ډاډه زړه او خوندي ډول موټر وچلوي، نو همدغه کتاب په سمه توگه درسره مطالعه کړئ.

کوم مالومات چې دې کتاب کښې راټول شوي، يوازي او يوازي د موټرچلولو او د هغه د قوانينو اړوند دي، نه د ويرجنيا عمومي قانون، کوم چې پراخ او ټول شموله دی.

که غواړي چې موټر چلولو زده کړي، نو دا کتاب ستاسو لپاره يو مهم او مالوماتي لارښود دی ترڅو تاسو د آزمويني لپاره چمتو کړي. خو که تاسي له مخکي دويرجنيا د موټر چلولو جواز لري، نو دا کتاب د نوو معلوماتو او قوانينو په موخه درسره گوري.

ويرجنيا کښې موټرچلولو يو امتياز دی، حق ندی. نو لحاظا، کله چې تاسي سرک ته راوځي، د خپل ځان او نورو موټر چلوونکو سره زيات احتياط کوي.

Contents

لومړۍ برخه	1
آزمونه	1
آزمونه يا امتحان	1
عملي آزمونه/امتحان	3
د سترگو د ديد ازماينښت	3
د سترگو د ديد معيارونه	3
سمبولونه، نښې، او د سپرک اړوندې نښې	4
ترافيکي اشاري	4
ترافيکي نښي	6
د نښو شکونه	7
د خوندي موټرچلولو لارښود	22
د دريدلو واټن	24
انتیلاک بريکونه	25
Yield د بڼې لاس څخه تيريدل يا حق اوليت ورکول او يا هم	25
ځای پر ځای ولاړ موټران	26
خرڅک لاره	26
لين بدلول	27
تيريدل	28

د موټر کنټرول له لاسه ورکول.....	28
تاویدل یا گرځیدل.....	29
U-Turn بیرته راگرځیدل یا.....	29
د لاس اشاره.....	29
د واټن مراعتول.....	30
لتون.....	31
Blind Spot تیاره ځای یا.....	31
د نورو سره د سرک شریکول.....	31
بایسکل.....	32
موپید یا نیمه موټرسایکل.....	32
موټرسایکل.....	32
برېښنايي یا برقي ریل گاډه.....	32
غټ موټران.....	33
تریلران.....	34
شا ته تلل یا ریورس.....	34
دموټر درول.....	34
پر غونډۍ موټر درول.....	34
هغه سرک چې غاړه یې پخه وي یا پیاده رو لري.....	34
هغه سرک چې غاړه یې خامه وي یا پیاده رو نلري.....	35
دید یا لیدلوری.....	35
خراغونه یا اشاري.....	35
خطرناکه حالات.....	36
دشپې لخوا موټرچلول.....	36
غبار.....	36
باران.....	36
واوره.....	36
د خطرناکه موټرچلولو رویه.....	36
قهرجن چلاو.....	36
ځان وساتي.....	37
د موټر چلولو پرمهال په بل شي ځان مشغولول.....	37
دا لاندې لارښوونو ته پام وکړی:.....	37
د خوب په حالت کې موټرچلول.....	37
د نشې په حالت کې موټرچلول.....	38

ترافيڪي پيڻي	38
د هوسئ سره د ٽڪر خطر	39
د پوليسو لخوا دريدل	39
څلورمه برخه	40
ڪمربند، د ٽڪر ڪڇوره يا ايربيگ او د ماشومانو سيٽ يا چوڪي	40
ڪمربند	40
د ٽڪر ڪڇوره	40
د ماشومانو چوڪي يا سيٽونه	41
پنڇمه برخه	42
مجازات/ جريمي	42
نور شرايط، د جواز لغوه او ڇنڊول dmv	43
د موٽروان د اصلاح پروگرام	43
تر اتلس ڪلني ڪم	44
اتلس ڪن يا نوولس ڪن	44
اتلس ڪن يا لوڙ	44
د طبي معايڻي پروگرام	44
د بيمي د ڌارلو پروگرام	45
د ماشومانو د مرستي شعبه	45
الڪهول (شراب) او قانون	45
د لائسنس د اڃيستنلو اداري پروسه	45
په موٽر ڪي سرخلاصه الڪهولي مشروبات	46
په نشه حالت ڪي د ماشومانو وڙل	46
دموٽر ضبط	46
خساره	46
د الڪهولي يا حرامو مشروباتو پير و پلور	46
د حرامو مشروباتو برابرول	46
غلط عمر بنودل	47
شپيرمه برخه	47
د جواز يا لائسنس ڊولونه	47
Learner's Permit د موٽرچلولو اجازتليڪ يا	47
جواز سير يا لائسنس	48
CDL د سوداگريز موٽر جواز يا	48
دنيونئڻي د بس جواز	48

دموترسايکل لپاره اجازتلیک.....	48
دموترسايکل جواز سير يا لایسنس.....	48
نړیوال جواز سير.....	48
اوومه برخه.....	49
نور اړوند او مهم مالومات.....	49
د پوست د لاري د جواز سير تر لاسه کول.....	49
د آدرس بدلول.....	49
ویرجینیا ته کوچ کول.....	49
د موټر پلیټ او راجستر.....	50
د موټر ارزیايي.....	50
د موټر ارزیايي کول.....	50
د بیمه کولو شرایط.....	50
د رایي ورکولو لپاره نوم لیکنه.....	51
د بدن د غړو خیراتول.....	51
آتمه برخه.....	51
د نظري آزمایښت یوه نمونه.....	51

لومړۍ برخه

آزموینه

د کتاب په دغه برخه کې به تاسې لاندې موضوعات زده کړئ:

- د آزمويي اړوند معلومات چې پر دوو برخو وېشل شوي
- د موټر چلولو عملي آزمويه
- د سترگو د دید آزمایل
- د سترگو د دید معیارونه

دا چې آزمويه یا امتحان به یوه برخه وي که دوی، په DMV کې د مسوول کس صلاحیت دی. خو د سترگو د دید آزمایل یا سکرېنینګ حتمي دی.

آزمويه یا امتحان

هر هغه څوک چې د امریکا متحده ایالاتو، کاناډا، جرمني، فرانسې، او یا هم د کوریا د موټر چلولو جواز یا لایسنس ونه لري، مکلف دی چې د ترلاسه کولو لپاره دغه آزمويه/امتحان ورکړي. نوموړی امتحان پر دوو برخو ویشل شوی دی: لومړۍ برخه یې لس (۱۰) سوالونه لري چې د ترافیکي اشارو، اړونده قوانینو، او محتاط چلاو باندې راڅرخي. دوهمه برخه یې د څلور ځوابه سوالونو څخه جوړه ده ترڅو د موټر چلولو په اړه ستاسې عمومي علمیت وه آزمويي. د یادوني وړ ده چې تاسو باید لومړی لس سره سوالونو ته ځوابونه ورکړئ ترڅو دوهم پړاو یا برخي ته بریالی شئ. د دوهم پړاو څخه هم باید لږ تر لږه اتیا سلنه سوالونه حل یا ځواب کړئ. ټول سوالونه د همدې کتاب څخه جوړ او رایستل شوي، نو ډیره مهمه ده چې تاسې دا کتاب په ښه ډول زده او یاد کړئ.

که چیرې تاسې په آزمويه کې ناکامه شئ او ستاسې عمر/سن:

- د اتلس (۱۸) کلنۍ څخه کم وي، نو تاسې باید پوره ۱۵ ورځې انتظار وکړئ ترڅو د دوهم ځلي لپاره آزمويه ورکړئ. د مثال په ډول، که چیرې تاسې په ۱ جنوري ناکام شئ، تاسې کولای شئ چې په ۱۷ د جنوري دوهم ځل آزمويه ورکړئ.
- د اتلسو (۱۸) کالو یا لوړ وي، او غواړئ چې د ۱۵ ورځو دننه/ جريان کېنې دوهم ځل لپاره امتحان ورکړئ، نو مکلف یاست چې ۲ ډالره فیس ورکړئ.

تاسې کولای شئ چې دا آزمويه د ورځې په جريان کې یوازې یو ځل ترسره کړئ. ټول سوالونه به تاسې ته په رغیز ډول هم آماده شي. آزمويه په بیلابیلو ژبو ژباړل شوي ده، نو کچیرې ستاسو مورنۍ ژبه باندې مور د آزمويي اړونده مواد درته په واک کېنې درکړو، په هغه صورت کې به ژباړونکي ته اجازه ور نه کړل شي، اما کچیرې ستاسو مورنۍ ژبه زموږ سره په سیستم کېنې نه وي، نو بیا ستاسو سره مل ژباړونکي ته د مرستي کولو اجازه ورکوو.

کچیري تاسي آزموینه کښې دري ځلي ناکامه شی، د څلورم ځل چانس نه درکول کیري. نو تاسي مکلف یاست چې د موټر چلولو د جواز اخیستلو کورس یا درس وویاست. تاسي کولای شی چې نوموړی آته (۸) ساعته کورس یا په آنلاین او یا هم عادي ډول سره ترسره کړی.

د کورس د ویلو شرایط په لاندې ډول دي:

- هغه کسان چې عمرونه یې د اتلسو کالو یا هم لوړ وي کولای شي چې دا کورس د همدې کتاب مطابق تکمیل کړي، خو پدې شرط چې د کورس د بشپړیدو نیت په باید د دریم ځل آزمویني وروسته وي. کله چې مو کورس بشپړه کړی، د بشپړیدا تصدیق یا سرتفکیټ د ترافیکو ریاست یا ډي ایم وي ته ورکړی ترڅو وکولای شی چې د څلورم او پنځم ځل لپاره آزموینه ورکړی.
- هغه کسان چې عمرونه یې د اتلسو کالو څخه کم وي باید ددې کورس تر ویلو مخکي یې د موټر چلولو درس په ټولگی کښې ویلی وي او هغه سرتفکیټ ورسره وي ترڅو په آته ساعته کورس کې ورته داخله ورکړل شي.

د آزمویني په وخت کې دا لاندې ټکي په نظر کې ونیسئ:

- د آزمویني په جریان کې نقل ورکول او نقل اخیستل دواړه منع دي.
- مخکي له آزمویني د سوالونو او ځوابونو اخیستل او یا هم بل چاه ته ورکول منع دي.
- د آزمویني په جریان کې د موبایل تلفون څخه کار اخیستل منع دي.

د آزمویني یوه نمونه د کتاب په آتمه برخه او www.dmvnow.com کې شتون لري.

د معیوبینو خدمت:

هغه کسان چې معیوب دي او مرستې ته اړتیا لري کولای شي چې د آزمویني په ورځ مسوول کس ته خبر ورکړي ترڅو یې هغوی مرسته وکړای شي.

عملي آزموينه/امتحان

هر هغه څوک چې د امریکا متحده ایالاتو، کاناډا، جرمني، فرانسې، تایوان، او یا هم د کوریا د موټر چلولو جواز یا لایسنس ونه لري، مکلف دی چې تر تحریري امتحان وروسته عملي امتحان ورکړي. د عملي امتحان ترسره کولو لپاره تاسي باید یو موټر د ځان سره ولری. نوموړی موټر باید بشپړه اسناد، پلټ، ثبت کارت یا رجسټریشن، او ټول جوازونه ولري. او موټر باید ښه جوړ وي، مثال بریک پي سم کار وکړي، د موټر دننه کمربندونه ولري، آرانگ، بتی یا څراغونه او د بغل هنداري پي ټولي جوړي وي.

د عملي آزمويني د ترسره کیدو لپاره دا لاندې شیان اړین دي:

- د د تحریري یا لومړنی آزمويني تصدیق خط درسره وي، او یا هم
- د ډي ایم وي لخوا ورکړل شوي فورمه دې ډکه کړې او تکمیل کړې وي.

هغه کسان چې عمر ونه پي د اتلس کلنۍ څخه کم وي، د عملي آزمويني د ورکولو اړتیا نشته ځکه د هغوی څخه عملي او نظري آزمويني دواړي د کورس جریان کي اخیستل کيږي.

خو هغه کسان چې عمر ونه پي د اتلس کلنۍ څخه لوړ وي، باید تر عملي آزمويني او لایسنس اخیستلو مخکي د Learner's Permit د ۶۰ ورځو لپاره واخلي. هغه کسان چې د موټر چلولو کورس وایي هغوی بیا ډي ایم وي کښې عملي آزمويني ورکولو ته اړتیا نه لري ځکه هم هغه کورس کښې ورته دواړه هم عملي او هم نظري زده کړه ورکوي. تاسي کولای شي یوازي دري ځلي عملي آزموينه ورکړي، کچیري تاسي دري سره ځله په عملي آزموينه کښې ناکامه شی نو بیا مجبوره یاست چې د عملي زده کړي لپاره د موټر چلولو کورس ووايست.

د سترگو د دید ازمايننت:

ددې لپاره چې ستاسو د سترگو دید معاینه کړل شي، تاسي باید په DMV کښې دننه چې کوم دورین ډوله ماشین پروت دی وگوری او د هدایت مطابق چې کوم توري درته ښوول کيږي هغه په لوړ اواز بیرته د DMV کارمند ته تکرار کړئ. د سترگو آزموينه ددې دپاره ترسره کيږي چې مور ډاډه شوو چې تاسي د موټر چلولو ته چمتو یاست، خو کچیري ستاسي د سترگو دید کم وي نو شاید د سترگو ډاکټر ته مو د تداوی دپاره معرفي کړو.

که کوم کس د آزمويني پر وخت عینکي پر سترگو کوي نو د موټر چلولو پر وخت هم باید عینکي پر سترگو کړي. د عینکو پر سترگو کوونکو لایسنس کښې به بیا C درجه لیکل کيږي. خو که غواړی چې دغه محدودیت ستاسی د لایسنس څخه ایسته شي، نو تاسي باید د DMV دفتر ته مراجعه وکړی.

د سترگو د دید معیارونه:

نامحدود لایسنس

- د یوې یا دواړو سترگو دید یا نظر باید ۲۰/۴۰ وي، او
- ۱۱۰ درجې یا لوړ د یوې یا دواړو سترگو افقی دید/نظر

محدود شوی لایسنس

- د یوې یا دواړو سترگو دید یا نظر باید ۷۰/۲۰ وي، او
- افقي دید/نظر باید ۷۰ یا بهتر درجه کي وي. که چیري ستاسي صرف یوه سترگه کار کوي، تاسی باید لږ تر لږه ۳۰ درجي بغلي او ۴۰ درجي مخامخ دید ولری.
- کوم کسان چي د لایسنس پدغه درجه بندی کښي راشي، هغوی یوازي تر لمر ختلو وروسته او تر لمر لویدلو مخکي یعنی د ورځي لخوا د موټر چلولو جواز لري.

دوهمه برخه

سمبولونه، نښې، او د سرک اړونده نښې

پدې برخه کښي به تاسي دا لاندي موضوعات زده کړی:

- ترافيکي اشارې
- ترافيکي نښې
- د سرک اړونده نښې
- رنگ شوي سرکونه

ټول ترافيکي سمبولونه، اشاري او نښي چي تاسو يې دې کتاب کښي لولی او يا مو هم د سرکونو پر سر ليدلي وي او يا به ددې وروسته ورسره مخامخ شی یوازي د ترافيکي نظم او موټر چلوونکو د خونديتوب لپاره نصب شوي او په کار اچول شوي دي. نو ډیره اړینه ده چي تاسو هم ددې ترافيکي اشارو، نښو او نښانونو مراعت وکړی. ددې نښو او اشارو څخه سرغړونه غیر قانوني عمل دی او د قانون څخه د سرغړوني په صورت کي به تاسي جریمه شی.

ترافيکي اشاري

ترافيکي اشاري د موټرچلوونکو، موټرسايکل چلوونکو، بايسکل چلوونکو، ويلچير چلوونکو، او پياده لپاره دي او ټولو باندي یو شان تطبيق کيږي.

سره اشاره: څرنگه چي اشاره سره شي، تاسي باید په مکمل ډول سره خپل موټر ودروئ. ترڅو چي اشاره بيرته زرغونه شوي نه وي تاسي همداسي دريدلي پاته شی، خو کچيري په راسته لاس د گرځيدو اجازه وي، تاسي تلی شی.

په سره اشاره راسته لاس ته گرځيدل: تردې مخکي چي تاسي راسته يا بښي لاس ته وگرځی، باید مکمل توقف وکړی او وروسته چي کله درته مالومه شول چي سرک خالي دی، په احتياط حرکت وکړی او راسته لاس ته

وگرځئ. خو کچیري لیکلي وي چې No Turn on Red او يا هم د راسته لاس اشارې سور ویکتور علامه لگولې وي، تاسي بايد پر راسته لاس ترڅو چې اشاره زرغونه شوي نه وي د گرځيدو څخه ډډه وکړئ.

په سره اشاره چپه لاس ته گرځيدل: تاسي يوازي هغه وخت کولای شئ چې په سره اشاره باندي چپه يا کين لاس ته وگرځئ چیري چې د يوې يو اړخيزي کوڅي څخه بلي يو اړخيزي کوڅي ته ننوځئ، خو کچیري لیکلي وي چې No Turn on Red او يا هم د چپه لاس اشارې سور ویکتور علامه لگولې وي، تاسي بايد پر کين لاس ترڅو چې اشاره زرغونه شوي نه وي د گرځيدو څخه ډډه وکړئ.

سور ویکتور: سور ویکتور ډوله اشاره پدې مانا ده چې تاسي نه شئ کولای چې د اشارې د زرغونيدو مخکي هم هغه خوا ته وگرځئ اما کچیري لیکلي وي چې Right on Red Arrow After Stop او يا هم Left on Red Arrow After Stop بيا هم هغه خوا ته گرځيدل ستونزه نه ده او تاسو د پوره توقف/درېدا وروسته گرځيدلی شئ. د ويرجنيا قانون عموماً پر سره ویکتور اشارې بڼې او کين لاس ته گرځيدل منع کوي.

يادونه: که چیري تاسي بل ايالت ته سفر کوی، نو کوښښ وکړئ چې ځان د هغه ايالت په ترافيکي قانون باندي پوه او خبر کړئ، خصوصاً راسته او چپه لاسونو ته د گرځيدو قانون باندي.

د سره څراغ/اشارې ځليدل: کله چې تاسي د ځليدلي سرې اشارې سره مخ شئ نو لومړی به موټر مکمل دروئ بيا به دواړو خواوو ته گوری او چې کله لاره خالي شوه نو حرکت به کوی اما که د ريل گاډی سرک باندي داسي اشاره لگول شوي وه نو بيا به حتماً دريرئ ترڅو چې لاره خلاصه شوي نه وي.

د سره ویکتور ځليدل: ودريرئ او خپل بڼې او کين لاس ته وگوری، هر وخت چې پياده رو او سرک خالي شو، تاسي کولای شئ چې تير شئ.

ژړه اشاره يا ویکتور: ژړ ویکتور او ژړه اشاره دواړه د احتياط او خبرتيا په موخه لگول شوي دي. کله چې اشاره او يا هم ویکتور ژړ شي او ستاسي د موټر د دريدلو امکان وي، مانا خطر نه وي، نو په کراره مو موټر ودروی او که يې د دريدو امکان نه وي نو همدغسي په احتياط تر تېر شئ. خو د ژړي اشاري څخه د تيريدو په خاطر به تلوار او تيزوالی نه کوی.

د ژړي اشارې ځليدل: ددې اشاري مانا داده چې تاسي د تيريدو په وخت کې د احتياط څخه کار واخلي. د دريدلو په مانا نه ده.

د ژړ ویکتور ځليدل: دا پدې مانا ده چې که چیري سرک خالي وي، کوم موټر، موټرسايکل او يا هم پياده خلک ستاسو په مخ کې نه وي نو تاسو کولای شئ چې په احتياط خپل پر لاره ولاړ شئ.

زرغونه اشاره يا ویکتور: زرغونه اشاره او زرغون ویکتور دواړه پدې مانا دي چې تاسي همداسي روان واوسئ، دريدلو او کراريدلو ته اړتيا نشته، بس همداسي د قانوني سرعت مطابق روان واوسئ. خو کچیري اشاره او ویکتور زرغون هم واوسي او ستاسي مخ ته کوم کس پياده او بل کوم موټر راشي نو تاسي ته لازمه ده چې موټر يا کرار او يا هم ودروئ ترڅو

هغوی تیر شي او سرک درته خالي شي. (يادونه: ځيني پښتانه زرغون رنگ ته شين رنگ هم وايي، نو چي مشوش نشي، دا هم هغه شين رنگ دی چي تاسو ورته وایاست).

د کاره لوېدلي نښې: کله چي د بريننا د نه شتون او يا هم کوم بل عفت له وجهي ځيني ترافيکي اشارې د کاره ولويږي او تاسي پر برابر شي، نو تاسو ته لازمه ده چي د رارسيدو سره سم موټر ودرؤئ او بيا په احتياط تر هغه ځای تير شي، خو کچيري په سيمه کي کوم ترافيک او يا بل مسوول کس وي د هغوی لارښود تعقيب کړئ.

د سرک د مشخصو برخو يا Lane اشاري: دا هغه نښي او اشاري دي چي تاسو ته هدايت کوي چي تاسو بايد د سرک په کومه برخه يا اړخ (لين) باندي موټر وچلوی چي عموماً پر سرک باندي د ساختماني کار له وجهي ايښودل کيږي. ددې نښو او اشارو تعقيب ستاسو لپاره حتمي دی.

سور ایکس: د سرک په کومه برخه يا Lane باندي چي دا نښه لگول شوي وي تاسو بايد په هغه برخه يا Lane کښي د موټر چلولو څخه ډډه وکړئ. ځکه دا پدې مانا ده چي د سرک ياده برخه يا تر کار لاندي ده او يا هم د کوم بل څه له وجهي بنده ده.

ژړ ایکس او يا نیم کښته ویکتور: دا نښې پدې مانا دي چي تاسي بايد څومره ژر او خوندي ډول کولای شي ددې اشارو اړونده د سرک د برخي ووځئ يا Change the Lane وکړئ.

سړکښته زرغون ویکتور: دا نښه نښي چي تاسي کولای شي چي د سرک اړونده حصه کي موټر وچلوی.

کين يا چپه لاس ته د تېريدو ویکتور: دا ویکتور يا ویکتورونه پدې مانا دي چي تاسي کولای شي چي د سرک اړونده حصه يا برخه يا Lane د کين لاس ته د گرځيدو په موخه وکارؤئ. دا نښي عموماً پر يو اړخيزه او يا هم دوه اړخيزه سړکونو تر سترگو کيږي.

ترافيکي نښي

ترافيکي نښي او شکلونه اړين مالومات او لارښووني لري، په بعضي حالاتو کښي لکه ککره هوا چي ليد يا د سترگو ديد بشپړه کار نه کوي، تاسي کولای شي چي د ترافيکي نښو او شکلونو څخه کار واخلي. مثلاً کله چي تاسو ککره هوا کښي موټر چلوی تر ډيره بريده پر لוחو ليکل شوی ليک نه ويل کيږي لکه څنگه چي د لوحې رنگ توجه را جذبوي.

د ترافيکي نښو رنگونه: د ترافيکي نښو رنگونه هم خپل ځانته پوره مانا او پيغام لري چې بايد ورباندې پوه او خبر واوسئ.

د سره او سپين رنگونو يوځای کاريدل د دريدو يا Stop، حق اوليت يا Yield، مه يا Do not، او نه يا No پيغام ورکوي. د مثال په ډول: د دريدو نښه، د حق اوليت نښه، د مه داخليرئ نښه، د غلطې لارې نښه، د مه گرځيدو يا تاويدو نښه او يا هم د تم ځای منع کيدو نښې يې ټول مثالونه يادولای شوو.

د تور او سپين رنگونو يوځای کاريدل د قانوني او يا هم تنظيمه پيغامونو لپاره پکاريرې، د مثال په ډول د سرعت حد، مه تيريره، او يا هم مه تاويره ټول هغه لوجي يا نښې دي چې تنظيمه پيغامونه رسوي.

د ژر او تور رنگونو يوځای کاريدل د خبرتيا يا Warning په موخه کاريرې. د مثال په ډول، مخ ته کاتي يا کچ دی نښه، مخ ته دريدل دي نښه، يا مخ ته سرک لوند او د ښوويدو امکان شته نښه. خو تېز ژر يا زرغون چې د تور رنگ سره کار شوی وي د ښوونځی يا پياده رو خبر ورکوي.

زرغون او سپين، شين او سپين، بُور او سپين رنگونه تل د اړينو مالوماتو د رسولو په موخه کاريرې. د مثال په ډول، زرغون رنگ عموماً د راتلونکي منزل په اړه معلومات وړاندې کوي، شين رنگ بيا د لارې اوږدو کي چې کوم د اړتيا وړ شيان يا خدمات وي لکه د تيلو پمپ سټيشن په اړه کاريرې، او بُور يا Brown رنگ بيا د تاريخي ځايونو او مالوماتو لپاره په کاريرې.

د نارنجي او تور او گلابي او تور رنگونو يوځای کاريدل د سرک جوړونې او ټکرونو يا پيښو په اړه معلومات وړاندې کوي. دا رنگونه تر ډيره بريده د لنډ مهال يا د هم هغه پيښې اړونده وخت پوري محدود وي.

د نښو شکلونه

د دريدلو نښه: دا اته اړخيزه شکل تل د دريدلو مانا لري. کله چې تاسې دې علامې يا نښې ته راوړسېږي نو بايد په بشپړه ډول موټر ودرؤئ، شاوخوا وگورئ او چې کله سرک خالي وو بيا موټر ته حرکت ورکړئ. کله کله پر ځينو څلور لارو تاسو شايد د دريدلو د لوجي يا نښې لاندي All Way or 4 Way ليکل هم وويځئ. هغه پدې مانا دی چې څلور لارې ته رارسيدونکي ټول موټران بايد توقف وکړي او د کين لاس موټر وه نښې لاس موټر ته حق اوليت ورکړي.

مثلث شکله نښه: کله چې تاسې دې نښې سره برابر شئ نو بايد موټر موکرار کړئ او سرک باندي تيريدونکي موټرانو، بايسکلانو، او يا هم پياده کسانو ته د تيريدو حق او وخت ورکړئ او بيا وروسته خپله حرکت وکړئ.

مستطيل يا مربع مستطيل شکله نښه: دا دواړې نښې چې يوه يې ولاړه او بله يې ناسته معلوميرې د ترافيکي لارښود او رهنما په موخه کاريرې.

الماس ډوله شکل: دا نښې او شکونه تل د خطر او يا هم نورو اړينو مالوماتو او خبرتياو په موخه کارېږي. ددې لوحې په ليدلو سره تاسې بايد موټر کرار او دريدلو ته، که اړتيا وه، چمتو واوسئ.

د ښوونځي سيمه يا د سړک څخه د زده کوونکو د اوبستلو ځای: دغه پنځه اړخيزه شکل تاسو خبروي چې دا د ښوونځي او يا هم د زده کوونکو د تيريدلو ځای دی او تاسو بايد خپل د موټر سرعت او سړک ته پام وکړئ. د پنځه اړخيزه لوحې لاندې ځورنده ويکتور ټاکل شوي پياده رو ته اشاره کوي.

تنظيمه نښه: تاسو د اړونده قانون څخه خبروي. په ياد ولری چې کله مو هم دا ډول نښه وليدل او منځ کې يې چې هر څه درته ليکلي ول بايد تاسو يې مراعت او اطاعت وکړئ، د نه مراعتولو په صورت کې شايد جریمه شئ.

د سرعت حدود: دا نښه تاسې د اړونده لارې د اړونده احد اکثر او يا هم قانوني سرعت يا د موټر تيزوالي څخه خبروي. ځيني سړکونه شايد برقي نښې هم ولري، هغه ددې لپاره چې د هوا او ترافیکي حالاتو سره سم بدلېدل ورته اسانه شي. تاسې مکلف ياست چې د سړک پر سر د قانوني سرعت سره سم خپل موټر وچلوئ، د نه مراعت په صورت کې به د پوليسو لخوا جریمه شئ. کله چې باران، واوره او يا هم هوا خرابه وي، تاسې بايد موټر په کراره او احتياط وچلوئ که څه هم تاسې د قانوني سرعت څخه کم هم ياست.

مه داخلېږه/غلطه لاره: دا نښې پدې مانا چې تاسې تردې نښو مخته تير نشئ يعنې مخته لار يا بنده ده او يا هم يو اړخيزه/يوطرفه ده نو کچيرې تاسې مخته تير هم شئ ډير امکان يې شته چې تاسو د مرگونې ټکر سره مخ شئ.

يو طرفه يا يو اړخيزه لاره: دا لکه څنگه چې يې د نامه څخه معلومېږي د يو اړخيزه لاري نښه ده او تاسو ته خبر درکوي چې پردې لاره موټران يوازي يوه طرف يا خوا ته تلی شي.

د کین يا چپه لاس ته د نه تاویدو يا گرځیدو نښه: کچیري دا نښه کوم ځای کې لگیدلي وي نو پدې مانا چې چپه لاس ته گرځیدل منع او د قانون خلاف دي.

د بڼې يا راسته لاس ته د نه تاویدو يا گرځیدو نښه: کچیري دا نښه کوم ځای کې لگیدلي وي نو پدې مانا چې راسته لاس ته گرځیدل منع او د قانون خلاف دي.

بیرته مه تاویرئ يا No U-Turn: کچیري دا نښه کوم ځای کې لگیدلي وي نو پدې مانا چې په هم هغه ټاکل شوي ساحه کې بیرته راگرځیدل منع او د قانون خلاف دي.

په سره اشاره مه تاویرئ: کچیري دا نښه کوم ځای کې لگیدلي وي نو پدې مانا چې تاسي پر سره اشاره د گرځیدو اجازه نه لری او باید د اشارې شنه کیدو ته صبر وکړئ.

مه تیریرئ: کچیري دا نښه کوم ځای کې لگیدلي وي نو پدې مانا چې په هم هغه ټاکل شوي ساحه کې د يو بل نه تیریدل منع او د قانون خلاف دي.

پر زرغونه اشاره باندي گرځيدل: کچيري دا نښه کوم ځای کې لگيدلي وي نو پدې مانا چې په هم هغه ټاکل شوي ساحه کې پر شنه يا زرغونه اشاره باندي کين يا چپه لاس ته گرځيدونکي موټر والا بايد نورو موټرونو ته د تيريدو اجازه او حق اوليت ورکړي. دې اشارې ته په رارسيدو بايد موټر ودری او که سرک خالي وو په احتياط تر تير شئ.

راسته لاس کې روان اوسئ: دا نښه پدې مانا ده چې چپه لاس کې د تيريدو يا موټر چلیدو امکان نشته، نو تاسي بايد همدغه راسته لاس کې همداسي روان واوسئ.

د گرځيدو نښي: دا نښي پدې مانا دي چې تاسي يوازي د ویکتور مطابق اړونده خوا ته د گرځيدو اجازه لری.

د غټو موټرانو سرک يا HOV Lane: د انښي د سرک پر سر د سرک د هغه برخو لپاره دي چې يوازي د غټو موټرانو د چلاو دپاره تعين يا وقف شوي وي. د يادوني وړ ده چې په عادي او کوچني موټرانو کې چې تر موټر چلوونکي يو يا دوه اضافي کسان وي هغوی هم کولای شي چې د سرک پدغه برخه کې موټر وچلوي، او بل دا چې د لوجي په منځ کې ددې سرکونو تقسيم اوقات هم ليکلی شوی. د مثال په ډول د دوشنبې څخه تر جمعې پوري د سهار د شپږو بجو څخه بيا د سهار تر نهو بجو پوري دا سرک يوازي غټو موټران ته وقف شوی او تر هغه وروسته هر څوک کولای شي چې استفاده ور څخه وکړي.

د معيوبينو تم ځای: دا نښه چې د تم ځای په کوم ځای کې لگيدلي وي پدې مانا چې نوموړی ځای د معيوبينو لپاره تعين شوی او روغ کسان هلته نشي کولای چې موټر ودروي.

اخطار په يا Warning نښې

دا نښې تل ددې دپاره کارول کېږي چې تاسې ته د ممکنه خطراتو او يا هم پېښو په هکله معلومات درکړي. په ليدلو يې موټر کرار کړئ او د نښو او معلوماتو مطابق عمل وکړئ.

مشورتي نښه: کله چې د عمومي سړک څخه فرعي سړک ته داخلېږئ نو دا نښه په مخه درځي. ددې نښې تعقيب حتمي ندی بلکه يو مشورتي بڼه لري.

د سرعت کمولو خبرتيا: دا نښه پدې مانا ده چې په راتلونکي څو مترۍ کېنې د قانوني سرعت حد بدلېږي او تاسو ورته چمتوالی ونیسئ.

د دريدو نښه: دا نښه تاسو ته خبر درکوي چې مخته مو د دريدو يا حق اوليت لوحه را روانه ده نو تاسو بايد موټر کرار او دريدو ته چمتوالی ونیسئ.

د ترافيکي اشارو نښه: دا نښه تاسې ته خبر درکوي چې د موټر سرعت مو کم کړی او دريدلو ته چمتو شئ ځکه مخته مو د سړک د سر ترافيکي اشارې راتلونکي دي.

د نه تيريدو سيمه: دا نښه پدې مانا ده چې ددغه ځای څخه تر نورو موټرانو د نه تيريدو سيمه پيل شوه. نو تاسو بايد ددې نښې تر ليدو وروسته د هغه موټرانو چې ستاسې سره په يوه لين کې روان او ستاسو څخه مخته وي بايد تير نه شئ که څه هم لاره خالي وي.

د دوو سړکونو د يوځای کيدو نښه: دا نښه پدې مانا ده چې دلته دوه سړکونه سره يوځای کېږي.

راسته لین په ختمیدو دی: دا نښه پدې مانا ده چې راسته لاس پر ختمیدو دی او تاسو باید د کین بغل لین ته د اوبنټلو چمتوالی ونیسئ. د کین لاس موټر چلوونکي باید د راسته لاس موټر چلوونکو ته د ورگډیدو مخ ورکړي.

د ویشل شوی سرک پیل: پدې مانا چې مخته لوی سرک پر دوو برخو ویشل شوی دی نو تاسو باید په راسته اړخ کي موټر چلولو ته ادامه ورکړی. دا نښه د ویشل شوي سرک پیل ښيي.

د ویشل شوي سرک پای: پدې مانا چې ویشل شوي سرک پای ته ورسیدی او تاسو په عادي ډول موټر وچلوئ.

ښووی سرک: کله چې سرک لوند وي، د موټر سرعت مو کم کړئ، یو دم بریک مه نیسئ، او د خپل موټر او مخته موټر ترمخ مو واټن زیات کړئ ترڅو د سرک لوندوالی درته زیان ونه رسوي.

د غټو موټرانو د اندازي نښه: پدې مانا چې کچيري ستاسو د موټر اندازه یا جگوالی تر هغه اندازې چې په لوحه کي لیکل شوی ډیر یا زیات وي نو مه تر تیریري ځکه د موټر چت مو لگیري او ټکر رامنځ ته کیري.

مخ شوه غونډی: پدې مانا چې مخته مخ شوه غونډی ده. تاسو باید خپل د موټر بریک وگوری چې کومه ستونزه ونه لري.

دهوسی دتیریدلو سیمه: دا لوحه ښيي چې دلته د هوسی د تیریدو یا پر سرک د اوبنټو امکان شته، نو تاسو باید موټر کرار او احتیاط وکړئ.

پیاده رو: پدې مانا چې دلته ماشومان او پیاده خلک تر سرک اوږي نو تاسو باید سرعت کم او د احتیاط څخه کار واخلي.

د بایسکلونو د تیریدو ځای: پدې مانا چې دلته د موټرانو ترڅنګ بایسکلان هم تیریري. موټر کرار او د احتیاط څخه کار واخلي.

د زده کوونکو د تیریدو ځای: پدې مانا چې دلته ماشومان او پیاده خلک ترسړک اوږي نو تاسو باید سرعت کم او د احتیاط څخه کار واخلي.

د پرې پرې سړک نښه: د ځینو پلونو او سړکونو منځونه پرې پرې غوندي وي چې کله نا کله د موټرسایکل چلوونکو لپاره نا ارامه تمامیدلای شي، نو ځکه مهمه ده چې موټرسایکل چلوونکي د احتیاط څخه کار واخلي.

د سړک د منځ درځونه: دا پدې مانا ده چې د سړک په منځ کې درځونه یا چاکونه شته چې کیدای شي د موټرسایکل او یا هم موټر چلاو ته وړوکی گواښ جوړ کړي. نو لازمه ده چې تاسي د احتیاط څخه کار واخلي.

څلورلاري یا چهار راهي: دا نښه یا لوحه پدې مانا ده چې راتلونکي څو میټري کې څلور لاري په مخه درځي، نو چې پام او فکر مو وي.

د ۷ شکل څلورلاري: پدې مانا چې یوازي راسته او یا هم چپه لاس ته د گرځیدو لار لری، ځکه مخامخ سیده لاره نشته.

د T شکل څلورلاري: دا نښه تاسي ته ښيي چې په کومه لار کې تاسي روان یاست ژر پای ته رسیدونکي ده نو تاسي باید راسته یا چپه لاس ته وگرځئ.

څرخک ډوله څلورلاري: دا نښه پدې مانا چې مخته مو څلوري راتلونکي ده او څلور طرفونو ته خلاصه ده نو تاسو ته لازمه ده چې راسته لاس او يا هم هغوی چې تر تاسو مخکي دې څرخک ته داخل شوي وي حق اوليت د تيريدو ورکړئ.

راسته خوا ته گرځيدونکی سرک: دا نښه پدې مانا ده چې سرک راسته لاس ته گرځي او د چپه لاس څخه هم يو بل سرک ورسره گډيږي، مقصد چې فکر مو وي.

راسته خوا ته تاويدونکی سرک: دا نښه پدې مانا ده چې سرک راسته يا بښي خوا ته تاويږي نو تاسي ته لازمه ده چې موټر کرار کړی او د احتياط څخه کار واخلي.

راسته او چپه خوا ته تاويدونکی سرک: دا نښه پدې مانا ده چې سرک لومړی راسته او بيا چپي خوا ته تاويږي نو تاسي ته لازمه ده چې موټر کرار کړی او د احتياط څخه کار واخلي.

لږ کږه لاره: دا نښه پدې مانا ده چې سرک لومړی راسته او بيا چپي خوا ته تاويږي نو تاسي ته لازمه ده چې موټر کرار کړی او د احتياط څخه کار واخلي.

کږه لاره او لازم سرعت: دا نښه پدې مانا ده چې سرک راسته خوا ته تاويږي او ستاسي د خوندیتوب په خاطر درته د سرعت حد هم ښودل شوی دی. نو موټر مو د ښودل شوي سرعت مطابق کرار کړی او راسته خوا ته وگرځی.

35
MPH

کږه وړ لاره: پدې مانا چې مخامخ سرک کور وور دی او د موټر سرعت مو کنترول کړی او احتياط وکړی.

د ریل گاډي پتلی: پدې مانا چي دلته د ریل گاډي پتلی تیري شوي، د هغه موټرانو چي سيني يې کښته دي شاید د پتلیو سره ولگيري نو د تیریدو په مهال د احتیاط وکړئ.

د ریل گاډي د تیریدو نښه: دا نښه د ریل گاډي د تیریدو د ځای څخه لږ څه مخکي ایښودل شوي ددې دپاره چي تاسو ته د چمتوالی په موخه کافي وخت درکړل شوی وي.

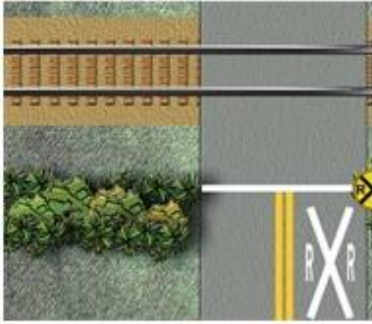
د ریل گاډي د تیریدو لاره: دا نښه تاسي خبروي چي دلته ریل گاډی تیريري نو تاسو باید شاوخوا وگوری او د ریل گاډی ږغ ته غور شی، که مو واوریډی نو سرعت مو کم کړی او دریدو ته چمتو واوسی.

د ریل گاډي د تیریدو نښه او اشارې: دا نښه او اشارې تل د ریل گاډی د تیریدو پر لار ایښودل کپري نو کچيري ستاسي په رارسیدو سره دا اشاره ځلیدل یا لگیدل نو موټر مو ودری او ترڅو چي ریل گاډی تیره شوي نه وي حرکت ونه کړئ.

د تیریدو لار، ځلیدونکي اشارې او دروازه: ځيني ځایونو کښي شاید د اشارو او لوحو ترڅنک د ریل گاډی دپاره گیت یا دروازه هم کارول شوي وي. کچيري اشاري لگیدلې یا ځلیدلې او دا گیت راکښته شوی وو نو تاسو مکلف یاست چي موټر ودری او د گیت د خلاصیدو چي کله ریل گاډه تیره شوه حرکت وکړی.

x او RR نښې: دا نښې تل د ریل گاډی د پټلی سره نژدې د سړک پر سر کښل یا رسم شوي وي، ددې دپاره چې کله تاسو پټلی ته رسیږي نو باید د ریل گاډي د تیریدو په مهال تر همدغو نښو تیر نشئ ځکه دا تقریبا لکه ستاسو د موټر د دریدو تم ځای غوندي دی. نو ددې دپاره چې ستاسو د موټر او د ریل گاډي ترمنځ کافي فاصله موجوده وي دغه نښې درته رسم شوي دي.

نوټ: د ښوونځی بس باید تل ریل پټلی ته ودریږي که څه هم اشاري بندي وي او ریل گاډی نه وي.

دوهم نوټ: کچیري تاسو پر ریل پټلی باندي کوم خطرناک او زیان رسوونکي شی ولیدی نو د مهربانی له مخي دغه شمیري ته زنگ ووهی او مسوولین باندي خبر کړی.

دریم نوټ: کچیري احياناً تاسو او ریل گاډي سره مخامخ شی نو سم دستي د موټر څخه ووځئ او د ریل پټلی څخه لیري وځغلی (لکه دغه انځور کي چې درته ښودل شوي)، کڼې نه به تاسي یاست او به مو موټر پاته وي.

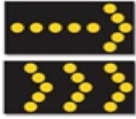
تر کار لاندي ساحه: چیري چې کار روان وي تاسي باید قانوني سرعت مراعت کړی او د تلیفون او نورو الیکټرونیکي شیانو د استعمال څخه ډډه وکړئ. کچیري تاسو تر قانوني سرعت اضافه چلاو کي ونیول شی نو پنځه سوه (۵۰۰) ډالره به جریمه شی او که د موټر چلولو پرمهال د تلیفون پر استعمال ونیول شی نو دوه نیم سوه (۲۵۰) ډالره به جریمه شی. په یاد ولری چې نارنجي نښه د سړک پر سر د روان کار په مانا ده.

خامه لار، پنډل، یا غیرمنظم سړک: دا نښې پدې مانا دي چې سړک یا د پنډل (جمپ)، د ساختماني جغل، او یا هم غیرمنظموالي له وجهي پوره ځغاستي ته جوړندی او تاسو ورباندي اگاه واوسئ.

د سړک جوړوني ساحه: دا ترافیکی نښه ددې دپاره د سړک پر سر کارول کیري ترڅو تاسو ته مخکي له مخکي خبر درکړي چې مخته سړک باندي کار روان دی او تاسو باید د موټر سرعت کم کړی.

د ځلیدونکي ویکتور لوحه: دا نښې او لوحې ددې دپاره د سړک پر سر کارول کېږي چې د کار ساحه کې د موټر چلوونکو ترمنځ نظم مراعت کړي او موټر چلوونکي د سړک ټاکل شوي اړخ ته رهنمايي کړي ځکه کیدای شي د سړک یوه برخه یا اړخ تر کار لاندې وي. نو تاسو باید د ویکتور علامه تعقیب کړئ.

بیرغ لرونکي کارمندان: دا کارمندان عموماً ژر، نارنجي او یا هم زرغون نارنجي رنگه کوټونه آغوندي او د سړک پر سر د بیرغ سره ددې دپاره ولاړ وي چې تاسو د موټر چلولو پرمهال سمې لارې ته رهنمايي کړي ځکه یا به پر سړک کار روان وي او یا به غواړي چې خپل ساختماني ماشین آلاتو ته لاره پیدا کړي. نو ددوی لارښوونو ته متوجه او تعقیب یې کړئ.

د ترافیکي نظم آلې: دا او دې ته ورته ټولې آلې چې د سړک پر سر کله نا کله تاسو وینی د ترافیکي نظم ساتلو او ستاسو د خونديتوب په موخه کارول کېږي. کله چې دداسې شیانو سره مخ کېږئ پام مو وي چې په احتیاط موټر وچلوئ، داسې نشي چې موټر مو ورسره ټکر کړی وي.

مسیج بورډونه: کله نا کله که مو فکر کړئ وي د سړک په څنډو کې غټې غټې لوحې لگول شوي وي او بیلابیل پیغامونه یا د هوا، یا د سړک، او یا هم نورو اړونده مسایلو په اړه ورباندې لیکل شوي وي. دا بورډونه یا لوحې د مهمو پیغامونو د رسولو دپاره دي او تاسو باید ورته متوجه شئ. که ستاسو د مسیر او لارې په اړه ورباندې پیغام وي تعقیب یې کړئ کڼې همداسې خپل چلاو ته ادامه ورکړئ. دا لاندې ویب سایټ او شمیره تاسو د سړک او اړونده موضوعاتو په اړه مهم معلومات درکوي.

www.virginiadot.org or www.511virginia.org or call 511

لیکي لیکي نښې: دا تور او نارنجي رنگه نښه د کار تر ځای مخکې ایښودل کېږي او کله چې تاسې ورسره مخامخ شئ نو په احتیاط تر تیر شئ چې دا نښو او ستاسو موټر کوم زیان ونه رسېږي.

کرار یا کم سرعته موټران: کوم موټران لکه غټي لاری یا نور د کار او بار موټران چي پر عمومي سرکانو تک راتگ کوي باید د همدغي ترافيکي علامي څخه استفاده وکړي يعني خپل پر موټر پي ولگوي ترڅو نورو موټروانانو ته معلومات وي چي تر تير شي ځکه دا علامه هغه اړينه ده چي ستاسو موټر په ۲۵ یا کم سرعت کي روان وي.

د سرک د سر نښي: د سرک پر مخ چي کومي نښي دي دا د موټر چلوونکو د لارښود او نظم لپاره دي. دا نښي کيدای شي سور، ژر، او يا هم سپين رنگ لرونکي وي او هر يو يې ځانته مانا لري. لاندې تشریح شوي:

سور رنگ نښه: دا نښه تر ډيره بريده نه کارول کيږي خو ځيني ټولني يې د تم ځای د بندولو په موخه کاروي.
ځلانده سور رنگ: دا نښه چي کله د کوم سرک پر سر وهل شوي وي پدې مانا ده چي باید هغه سرک ته ور داخل نشئ ځکه دا د غلطې لاري د تفکيک په موخه وهل شوی رنگ دی.
د سرک د منځ دوه ژر خطونه: د سرک د منځ دا دوه سيده ژر خطونه د دوو دوه طرفه سرک د جلا کولو دپاره وهل شوي دي. پدې مانا چي ددې سرک څخه د دواړو خواوو کار اخیستل کيږي.

مات مات ژر مرکزي خط: دا خط دا مانا ورکوي چي کچيري ستاسي مخامخ لاره خلاصه وي نو تاسي چپه لاسه ته تر موټر تيريدلای شئ.

د سرک د منځ يو مات او يو جور ژر خطونه: کوم موټر چي د مات خط خوا کي وي هغه کولای شي چي خپل د بغل تر موټر تير شي اما کوم موټر چي د جور خط په خوا کي وي هغه نشي کولای چي خپل د بغل والا موټر څخه تير شي خو په استثنايې حالت لکه د بايسکل، موټرسايکل او يا هم پياده کس څخه تيريدلای شي. دا دوه دواړه په صورت کي د تيريدو اجازه لري چي لاره خالي وي.

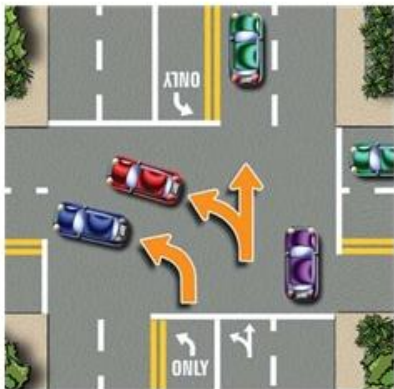
د سرک په منځ کي دوه سيده ژر خطونه: دا دوه ژر سيده خطونه يا ليکي د سرک په منځ کښې ددې دپاره کښل شوي دي چي دوه مخامخ سرکونه سره جلا کړي. هيڅ موټر چلوونکی نشي کولای چي تر هغه بل تير شي اما که څوک چپه لاس ته گرځي يا تاويري، تر بايسکل والا، پياده او سکوتر تيريري، ستونزه نشته.

مات مات سپين خط: د سړک په منځ کي دا ډول مات مات سپين خط يو سړک جلا کوي. تاسي کولای شئ چې يو تر بل تير شي اما چي احتياط وکړئ.

پرې پرې سپيني کرني: دا ډول کرني عموماً پر څلور لارو او نښليدونکو لارو باندي وهل شوي وي ددې دپاره چي سړک پر بيلابيلو برخو وويشي. دا کرني کله نا کله د راسته لاس او چپه لاس د گرځيدو په ځای کي هم کارول شوي وي ترڅو سړکونه سره جلا او موټر چلوونکي ټاکل شوي خواته رهنمايي کړي.

د ويرجنيا زياتره دوه طرفه سړکونه مارکونه يا نښي نلري. پدې مانا چي کچيري تاسي پر يو داسي سړک د يوه ورو يا کرار موټرچلوونکي سره مخ شئ، بيخاره کولای شئ چې موټر تر تير کړی خو پدې شرط چي لاره به خالي وي او د موټر نه تيريدو لوحه به نه وي لگول شوي.

سپين سيده خطونه: دا کرني پدې مانا دي چي موټران يا بايد بڼې خوا ته او يا هم کيڼي خوا ته تاو شي، يعني د موټرانو د گرځيدو دپاره يې سړکونه سره جلا کړي دي خو ددې خطونو په منځ د يوه لين څخه بل لين ته اوبنټل منع دي.

سپين سيده يا کاره ويکتورونه: دا سپين رنگه سيده يا کاره ويکتورونه ددې دپاره د سړک پر سر وهل شوي ترڅو موټر چلوونکي راست او چپه خواوو ته د گرځيدو په موخه رهنمايي کړي. کله سپين کور ويکتور او Only يوه لين کي يوځای سره رسم شوي وي تاسي بايد ويکتور تعقيب کړئ او هم هغي خوا ته وگرځئ. اما که کور او سيده ويکتور يوځای يوه لين کي سره رسم شوي وي تاسي کولای شئ چې يا سيده ولاړ شئ او يا هم د ويکتور په طرف وگرځئ، په دواړو حالاتو کي که لاره خلاصه وي تاسي تلئ شئ، ستونزه نشته.

دوه سپين سيده خطونه: دا خطونه عموماً د دوو سړکانو د جلا کيدو په موخه کارول کيږي. تاسو يوازې هغه ددې خطونو څخه د تيريدو اجازه لری چي اړتيا مو وي.

د حق اوليت خطونه: دا کرښي يا خطونه د سړک پر مخ رسم شوي دي. دا ددې دپاره دي تاسو ته خبر درکړي چې دا ساحه کي حق اوليت ته پام وکړی او کوم موټر چې ستاسو څخه مخکي ساحي ته داخل شوی وي، اجازه ورکړی چې تیر شي او بيا تاسو ور پسې تیر شئ.

دري لڼ لرونکی دوه اړخيزه سړک: دا سړک عموما د دوه اړخيزه تگ را تگ دپاره کاريري او په منځ کي يې لکه دا لاندي انځور کي چې مالوميري يو لڼ دی چې يوازي چپه لاس ته د تاويدو په صورت کي ور څخه استفاده کيدلای شي.

کچيري ددا منځ لڼ دواړه خطونه مات مات وه نو ددواړو اړخونو موټرچلونکي کولای شي چې د منځني لڼ څخه د يو بل څخه د تيريدو په موخه کار واخلي.

دري لڼ لرونکی دوه اړخيزه سړک: دا سړک عموما د دوه اړخيزه تگ را تگ دپاره کاريري او په منځ کي يې لکه دا انځور کي چې مالوميري يو لڼ دی چې يوازي چپه لاس ته د تاويدو په صورت کي ور څخه استفاده کيدلای شي. خو موټرچلونکی تر ۱۵۰ متره اضافه پدې لڼ کي د چلاو اجازه نه لري، بايد څومره ژر کولای شي چپه لاس ته وگرځي.

گډه لار: د سړک پر مخ چې کله د بايسکل او دوه ډبل ويکتورونو رسم ليکل شوی وي پدې مانا دی چې دا لار يا سړک د موټر او بايسکل په گډه دی او دواړه کولای شي چې په عيني وخت کي ور څخه استفاده وکړي.

د بايسکل دپاره ټاکل شوي سړک: پر سړک باندي د بايسکل او سيده ويکتور رسم دا مانا لري چې دا سړک يوازي د بايسکل چلولو دپاره مشخص شوی دی. موټر چلونکي بايد د بايسکل چلولو پر سړک ولاړ نشي بغيره عاجل اړتيا څخه لکه راسته يا چپه لاس ته گرځيدل.

د غټو موټرانو لار: دا نښه او شکل چې د څنگ په انځور کې ښودل شوی عموماً د سړک د غاړې د لاین په منځ کې رسم شوي وي. د سړک دا مشخصه برخه یا لاین د غټو موټرانو، بسانو، او یا هم هغه موټرچلوونکو دپاره ده چې په موټر کې تر یوه زیات سپاریان ورسره وي. ددې لاین پر سر عموماً یوه لوحه لگیدلې وي چې په هغه کې ددې لاین یا سړک مهال ویش او نور شرایط لیکل شوي وي.

د سړک مالیه یا Toll Plaza: دا د سړک د مالیه ټولولو غرنی دي چې د سړک پر سر ایښودل شوي دي. په ویرجینیا ایالت کې ځینې سړکان مالیه غواړي ترڅو تر تیر شې. تاسې کولای شې چې دا مالیه یا په نقدي شکل او یا هم د EZ-Pass د لارې په هم هغه غرنو کې تحویل کړی. کچیري د EZ-Pass څخه کار واخلي، ارزانه به درته تمام شي.

د سړک پر غاړه موټر درول: کله کله په ځینې ښارونو او منطقو کې د سړک غاړې یا څنډې په ژر، سپین او یا هم سره رنگ وهل شوي وي. هغه ددې دپاره چې موټرچلوونکو ته وښيي چې دلته موټر درولو اجازه شته او که نه. ددې رنگونو ماناوي په لاندې ډول دي:

سپین رنگ: تاسو یوازې د سپاریانو یا مسافرو د کښته کولو او پورته کولو دپاره دلته موټر درولای شې، اضافه نه.

ژړ رنگ: تاسو یوازې د بار یا لوډ د کښته کولو او پورته کولو دپاره دلته موټر درولای شې، اضافه نه.

سور رنگ: دلته موټر درول منع دي.

دریمه برخه

د خوندي موټرچلولو لارښود

په دغه برخه کې به تاسې دا لاندې موضوعاتو زده کړئ:

- پر اشټیرینګ باندي د لاس موقعیت
- د سرعت حد
- درول
- حق اولیت ورکول
- خرڅک
- د لینونو تبدیلول
- تر حد زیات تصحیح
- تاویدل یا گرځیدل
- بیرته را تاویدل یا U-turns
- خپل فاصله مراعاتول
- لټون
- د موټروان کمزوري ځایونه
- د سرک شریکول
- شا ته تلل یا ریورس
- موټر درول
- لیدنه
- څراغونه یا بټی
- دخطر حالات
- دخطرناکه موټرچلولو نښې یا عادتونه
- ترافیکی حادثې
- دھوسی د تیریدو ځای او اړونده خطر
- ترافیکی اشارې یا ستاپونه

هر کله چې تاسي موټرچلولو ته کښېنې، تاسي ته مسووليت در د غاړي کيږي. دا مسووليت ستاسو، ستاسو سره په موټر کي ناست کسانو، سړک باندي روان نورو موټرانو او پياده انسانو او حتا حيوانانو هم دی. تاسو بايد په ډير احتياط او زيرکي موټر وچلوی، نه يوازي د ځان ساتلو پخاطر بلکي ډ ټولو هغه انسانانو او حيوانانو چې شايد ستاسو د ډې غورۍ له وجهي زيانمن شي. نو مهمه ده چې د ويرجنيا ترافيکي قوانين او طرزالعمل په بشپړه ډول عملي کړی!

د موټر اشترينگ بايد څنگه ونيول شي؟

مستقيم او آرم کښېنې. لکه څنگه چې انځور کي درته ښودل شوي همدغسي مو دواړه لاسونه (راسته پر څلور او چپه پر ۸) باندي کښيږدی. تل د موټر اشترينگ په دواړو لاسونو نيسي.

د سرعت حد: د سرعت حد يا د موټر تيزوالي حد هغه ته وايي چې د سړک په بغل کي پر لوجي باندي ليکل شوی وي او دا حد د ويرجنيا د ترافيکو او مسوولينو لخوا ټاکل شوی وي. تاسو بايد د سرعت د حد مطابق موټر وچلوی، ځکه تردې حد اضافه چلاو باندي بنديز دی او تاسو د پوليسو لخوا جریمه کيدای شئ. اما کچيري مو غوښتل د قانوني سرعت څخه لږ کم چلاو کولای شئ خو اضافه نه. په ويرجنيا کښې که کوم کس تر تر قانوني سرعت ۲۰ اضافه موټر وچلوي، په ډې باکۍ يا ډې غورۍ او يا هم درنې جریمې باندي به محکوم شي. پداسي حالت کي به ډې د لنډ مهال دپاره لايسنس واخيستل، نقدي جریمه، او يا هم که قاضي لازم وبلل محبس ته واستول شي. د ښوونځي اړونده سيمه کي د سرعت قانوني حد ۲۵ دی، په رهايشي او بازاړي سيمه کي بيا ۳۵ دی، او ۵۵ د نورو غټو سړکانو دپاره دی.

دریدل

تاسي بايد په لاندي حالاتو کي خپل موټر ودروی:

- چيري چې د Stop نښه وي، اشارې سرې وي، او يا هم سرې ځليږي.
- کله چې تاسي کوڅې ته ننوځئ، يا پياده رو باندي تيريري، او يا هم کوم تعمير يا تم ځای ته ننوځئ.
- کله چې د ريل گاډی د تيريدو وخت وي او اشارې ډې هم لگيري.
- کله چې د بيرغ لرونکو کارمندانو سره مخ شئ او هغوی درته د دريدو اشاره درکړي.
- هغه وخت چې خلک له پياده رو څخه تيريري يا سړک باندي اوږي.
- کله چې د پوليسو لخوا درته د دريدو امر وشي، او که تاسو ونه دريري او پوليس ستاسو په تعقيبي حالت کي ووژل شوو، مسووليت به ډې پرتاسو وي.
- په کوم حادثه يا پيښه کي چې تاسي پکښي شامل ياست.

کله چې تاسو د دریدلو نښې ته راوړسیري او ستاسو مخ ته که کوم موټر تر نښې تیر هم شي تاسو باید نښې ته په رارسیدو ودریرئ او بیا حرکت وکړی.

د ښوونځي د بس لپاره دریدل

لکه څنگه چې انځور کې مالومیري د سره رنگ موټران ټول پر خپلو ځایونو ولاړ پاته دي ځکه ماشومان د بس څخه راکښته کیږي.

کله چې د ښوونځي بس سرې اشارې ولگولې او د Stop نښه یې د بغله راووتل، پدې پوه شئ چې بس د دریدو ته ځان جوړوي. نو تاسو خپل موټرونه ځای پر ځای ودرورئ تر هغه وخته چې ماشومان د بس څخه راکښته شي او بس بیرته حرکت وکړي. کچیري بس د ډکولو یا خالي کولو په حالت کې هم وي تاسو باید ودریرئ. خو کچیري بس ستاسو پر مخامخ سړک په هغه بل لاس باندي وي او د دواړو اړخونو ترمنځ گلدان یا بل جلا کوونکی شي وي بیا تاسو همداسي په احتیاط تر بس تیر شئ، ستونزه نشته.

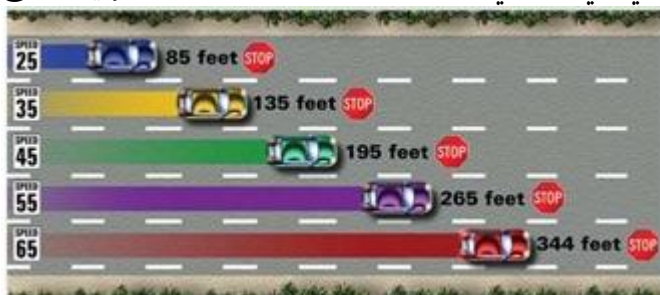
د دریدلو واټن:

د موټر درولو دري عمده فکتورونه دي چې په لاندي ډول تشریح شويدي:

1. د درکولو وخت: هغه وخت چې تاسو یو خطر درک کوئ.
2. د عکس العمل واټن: هغه واټن چې ستاسو د درک او بریک ترمنځ موجود دی.
3. د بریک نیولو واټن: هغه واټن چې د بریک نیولو په جریان کې رامنځته کیږي.

د درک کولو وخت، د عکس العمل واټن او د بریک نیولو واټن ټول هغه څه دي چې د هوا، ستاسو د سترگو د دید، فزیکي او دماغی حالت څخه متاثره دي. د موټر تیز رفتار، د موټر پرزي او ټایرونه، او د سړک حالت هم پر بریک نیولو پوره اغیز لري. مثلاً، لوند سړک کیدای شي چې ستاسي د بریک نیولو واټن دوه چنده کړي. پر وچ

او هوار سړک باندي د دریدلو اوسط واټن لکه څنگه چې لاندي انځور کې ښودل شوی دی.

انتیلاک بریکونه:

کچیري ستاسي موټر انتیلاک بریکونه لري، باید تر استعمال مخکي ښه ځان په پوه کړی. مخکي له دي چي سرک ته راووی، خپل د موټر بریکونه مو سم چیک کړی.

د بني لاس څخه تیریدل یا حق اولیت ورکول او یا هم Yield:

کچیري کوم ځای کي د تیریدو امکان نه وي نو هلته Yield د دریدو په مانا هم دی.

ددې ترافیکی نښي د استعمال یو څو مثالونه:

- کله چي څو موټران په مختلف وخت کي یوه څلور لاري ته راوړسیري، نو کوم موټر چي لومړی رسیدلی وي، هم هغه باید لومړی تیر شي.
- کله چي څو موټران د مختلفو لارو څخه په یوه وخت کي یوه څلور لاري ته راوړسیري او هلته د دریدو یا یلډ کومه نښه نه وي، نو د چپه لاس موټروالا باید راسته لاس موټروالا ته د تگ اجازه ورکړي.
- کچیري د یوې څلور لاري ټولي ترافیکی اشارې کار پریردي، نو څلورلاري ته رسیدلي موټران باید ټول ودریري او لومړی د تیریدو حق او اجازه د راسته لاس موټروالا ته ورکړي او بیا دوی همداسي په نوبت ورپسې ولاړ شي.
- که کوم موټر والا د فرعي لاري څخه عمومي لاري ته داخلیري، نو لومړی باید منتظر شي چي فرعي لاره خالي شي، کچیري موټران مخکي وي.
- کله چي تاسو څلورلاري او یا هم څرخک لاري ته رسیږي او هلته نور موټران تر تاسو مخکي رسیدلي وي، نو تاسو هغوی ته د تیریدو اجازه ورکړی.
- کله چي تاسو د کور د مخي څخه او یا هم کوم بل شخصي سرک څخه راووی نو باید عمومي او فرعي سرکانو ته مو پام وي او سرکانو باندي روان موټرانو ته د تیریدو وخت او اجازه ورکړی.
- تاسو باید تل پیاده او بایسکل چلوونکو ته د تیریدو وخت او اجازه ورکړی، هغه که تاسو ته د دریدو نښه وي او که نه وي.
- تاسو باید تل د جنازي کاروان یا موټرو ته د تیریدو وخت او اجازه ورکړی. د جنازي د کاروان مخکي موټر باید ټول اړونده ترافیکی اصول او قوانین مراعت کړي.
- همدا شان نظامي کاروان او موټرو ته هم باید د تیریدو وخت او اجازه ورکړی.

کومو موټرانو ته باید لاره ورکړو؟:

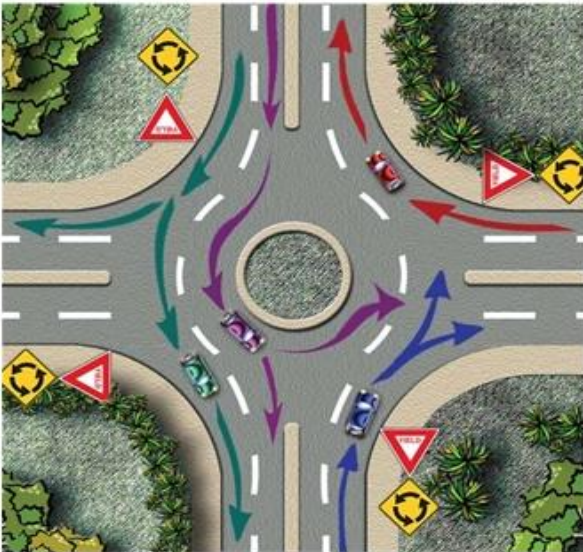
موټرچلوونکو ته پکار ده چي د لاري په اوږدو کښي هغه موټرانو ته ځانگړي پاملرنه وکړي چي ایمرجنسي اشاري یې لگولي وي. ایمرجنسي اشاري یا بتی ستاسي د ملوماتو دپاره هغه اشارو یا بتیو ته وایي چي د موټرانو په مخ او شاه کي نصب دي. ځيني منطقو کي ورته فول و ډیم اشاري هم وایي.

ځای پر ځای ولاړ موټران:

- کله چې د لاري په اوږدو کې یوه ولاړ یا روان غټ موټر او یا هم عادي موټر چې دواړي اشاري یې فول و ډیم لگولي وي رسیږی نو هڅه وکړی چې د موټر څخه لږ لیري او کم سرعت کې تیر شی. د تیزوالي او ډیر نژدې تیریدو په صورت کې شاید د پولیسو لخوا جریمه شی.
  - کله چې د لاري په اوږدو کې د کچري ټولولو موټر یا ټرک سره برابر شی، نو که عمومي لاري څلور لینه درلودل، تاسو په احتیاط سره د ټرک څخه یو لیري لین ته ځان واړوی البته که یې امکان وو او که نه بیا مو سرعت کم کړی او تر ټرک تیر شی.
  - کچري پر پوست رسوونکي یا لیک وړونکي موټر باندي پېښ شولاست، نو سرعت مو کم کړی او په احتیاط تر تیر شی.
  - کله چې اطفایه د کار په حالت کې وي، هغه وخت او ځای کې تاسو باید د اطفایي څخه لږ تر لږه ۵۰۰ فوټه واټن کې موټر ودری.
  - هیڅکله هم ایمرجنسي موټرانو ته لکه امبولانس، اطفایه او یا هم نور چې دواړي اشاري یې لگولي وي تر ۵۰۰ فوټه اضافه مه ور نژدې کېږی.
  - کچري تاسو مخکي روان واست او د پولیسو، اطفایي او یا هم امبولانس موټر ستاسو شاه ته اشاري ایله کړي وي او ساین اواز یې هم چالانده کړی وو، نو تاسو سمدستي خپل موټر یو بغل ته کړی او دوی ته لاره ورکړی چې تیر شي.
  - کچري تاسو دوه طرفه سړک چې منځ کې یې کوم گلدان یا بل ممانع نه ووروان واست او د پولیسو، اطفایي او یا هم امبولانس موټر ستاسو مخامخ را روان او دواړي اشاري ایله کړي وي، نو تاسو سمدستي خپل موټر یو بغل ته کړی او دوی ته لاره ورکړی چې تیر شي.
- دا پورته لارښوونې په کاري سیمو کې د تطبیق وړ ندي.

څرخک لاره:

دا یو حلقوي یا دایروي څلورلاري ده چې د سړک په مرکز یا منځ کې موقعیت لري. موټران دلته په رارسیدو سره باید دښې/راسته لاس موټرچلوونکو او پیاده کسانو ته د تیریدو اجازه ورکړي. دا څرخک لاري ته ننوتونکي ټول سړکان لکه څنگه چې انځور کې درته ښکاري د څرخک لاري نښه لري، ددې دپاره چې موټرچلوونکي خبر کړي او په احتیاط موټر وچلوي.

کله چې څرخک لاري ته ننوځی، د موټر اشاري مو چې هري خوا ته گرځیدلاست، ایله کړی. مثلاً، که راسته لاس ته گرځیدلاست، د راسته لاس اشاره مو ولگوی او که چپه لاس ته...د چپه لاس اشاره مو ولگوی. د لاندو مالوماتو دپاره، دا

لاندي ویب سایټ ته ورشی. <https://www.virginia-dot.org/info/faq-roundabouts.asp>

دا لاندی لارښوونې ستاسو سره په څرخک لاري کي مرسته کولای شي:

- کله چې تاسو څرخک لاري ته راوړسیري نو موټر مو کرار کړی او څلورو خواو ته وگوری چې ترافیکي نښي مو سمې او ستاسو مطلوبه لاري ته متوجه رهنمايې کړي.
- کله چې تاسو څرخک لاري ته ورسیري نو موټر مو کرار کړی، پیاده، بایسکل والا او هغه موټر چې ستاسو څخه مخکي څرخک لاره کي وي د تیریدو او تلو اجازه ورکړی. او چې کله لاره خالي شوه، تاسو ادامه ورکړی.
- کله چې تاسي په څرخک لاره کي یاست په خپله کرښه او لاره کي پاته شی، تر هغو چې تاسو د څرخک لاري څخه وځی.
- کله چې په څرخک لاره کي یاست او غواړی چې ووځی او یا هم لین تبدیل کړی نو لومړی مو د موټر د بغل هنداري او شا او مخ پوره چیک کړی، او بیا خپل مطلوبه عمل ترسره کړی.

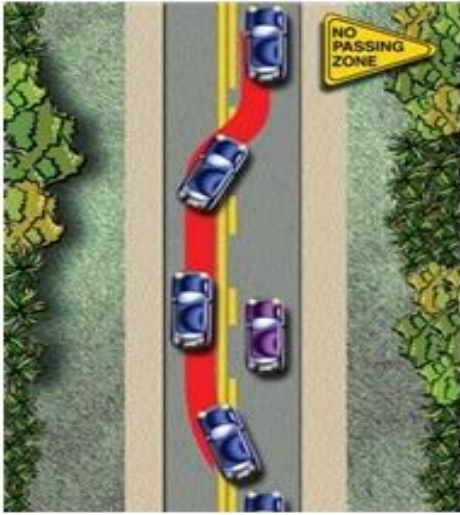
لین بدلول:

کله چې تاسو موټر چلوی او غواړی چې د یوه لین څخه بل ته واوړی، یا د یوه سړک څخه بل سړک ته واوړی او یا هم د فرعي لاري څخه عمومي لاري ته ووځی نو تاسو مکلف یاست چې خپل د موټر د بغل هندارو، د موټروان مخامخ د شاه کوچنی هنداره او خپل دواړه بغلونه سم وگوری چې نور موټران ستاسو په څنگ کي نژدې نه وي روان. دا څارنه باید ددې وشي چې تاسو د بغل او یا هم د شاه او مخ د موټرانو سره ټکر نه شی. هر کله چې راسته لاس او یا هم چپه لاس ته اوړی او راوړی، نو د موټر د بغل اشاري مو ایله کوی یا چالاندوی ترڅو ستاسو سره په بغل او شاه او خوا کي روان نور موټروانان پدې پوه شي تاسو کوم خوا ته گرځی.

بله مهمه خبره دا ده چې پر عمومي لاره چې کله سفر کوی نو پام مو وي چې د راسته لاس لین د هغو موټرانو دپاره دی چې زیاتره وخت کرار رفتار کوي او چپه لاس عموماً د تیزو موټرانو او تیریدو په موخه کارېږي. خو دا پدې مانا نه چې تاسي پر چپه لاس لین موټر نه شی چلولای، بلکه دواړه د ټولو خلکو پر مخ خلاص دي.

تیریدل

هرکله چي تاسو تر بل موټر تیریری:

- خپل مخکي، شاه، او بغلونه په بشپړه توګه چیک کړی او بیا مو د اړونده خوا اشاره ایله کړی او تر تیر شی.
- د موټر سرعت مو باید تر قانوني سرعت زیات نه وي ځکه د قانوني سرعت حد ماتول په هر حالت کي منع دی.
- کوبنښ وکړی چي د No Pass Zone څخه مخکي لین بدل کړی.
- تاسو په هغه صورت کي کولای شی چي په راسته لاس کي تر بل موټر تیر شی چي مخامخ روان موټر مو لاره نه وي نیولي یعنی مخامخ لاره پوره درته مالومیري او خطر موجود نه وي.
- کله چي د بایسکل، پیاده او یا هم موټرسایکل څخه تیریری نو موټر مو کرار کړی او لږ تر لږه د تیریدو په وخت کي ۳ فوټه واټن ورسره ونیسی.
- کچیري کوم بل موټر والا غواړي تر تاسو تیر شي، تاسو مو د موټر سرعت مه زیاتوي او همدغسي خپل موټرچلولو ته ادامه ورکړی او یا هم کرار شی چي هغوی تر تاسو تیر شي.

په لاندې حالاتو کي تیریدل غیر قانوني او یا هم خطرناک دي:

- پر ریل پټلی، غونډی، څلورلاري او یا هم ګولایي باندي تر بل موټر تیریدل منع دي اما کچیري سړک تر یا دري زیات لینونه ولري بیا ستونزه نشته.
- د ډانبر څخه خامي ته کښته کیدل او یا هم د سړک په غاړه کي تیریدل منع دي.
- کله چي د ښوونځی بس دریدلی وي.
- کله چي یو سړک په یوه یا دوه ښو یا کرښو جلا شوی وي.
- کله چي پیاده رو ته نژدې کیږی او ستاسو مخ ته موټر ولاړ وي.

د موټر کنترول له لاسه ورکول:

دا هغه وخت رامنځته کیږي چي کله موټرچلوونکی اشتړینګ یو دم تاو کړي. په همدې سره موټر خپل بیلانس یا توازون د لاسه ورکوي او د موټر د چپه کیدو سبب ګرځي. نو موټروان ته پکار ده تل د موټرچلولو پرمهال بیداره او وینښ واوسي. خو که مو کله احيانا کنترول د لاسه ورکړی تاسو ته مهمه ده چي همداسي آرام پاته شی او کرار کرار خپل د موټر کنترول بیرته لاسته راوړی، نه دا چي تاسي وارخطا شی.

تاویدل یا گرځیدل

راسته خوا ته گرځیدل: کله چې تاسو غواړی راسته خواته وگرځی نو لومړی مو باید د راسته خوا اشارې لگولي وي او بیا په کراره راسته خوا ته وگرځی خو تل کوښښ کوی چې تاسو ته نژدې لین کې داخل شی او بیا چې کله سړک مو وڅاری لین بدل کړی. په یاد ولری چې راستي خوا ته گرځیدو دپاره تاسي باید راسته لین کې یاست.

چپه خوا ته گرځیدل: کله چې تاسو غواړی چپه خواته وگرځی نو لومړی مو باید د چپي خوا اشارې لگولي وي او بیا په کراره چپه خوا ته وگرځی خو تل کوښښ کوی چې تاسو ته نژدې لین کې داخل شی او بیا چې کله سړک مو وڅاری لین بدل کړی. په یاد ولری چې چپي خوا ته گرځیدو دپاره تاسي باید چپه یا کین لین کې یاست.

کله چې دوه موټران مخ په مخه چپي خوا ته د گرځیدو هڅه کوي نو باید دواړه خپل د چپي خوا اشارې ایله کړي او په احتیاط خپلو خواو ته وگرځي، لکه څنګه چې انځور کې ښودل شویده.

بیرته راگرځیدل یا U-Turn

بیرته راگرځیدل په هر ځای کې نشته او یا هم غیرقانوني دی خو په کومو ځایونو کې چې شته هلته بیرته راگرځیدل ستونزه نه لري او چیري چې اجازه نه وي هلته حتما دغسي نښي نصب شويدي دي. کله چې دا عمل ترسره کوی پام مو وي چې احتیاط وکړی او د سړک خالي کیدو ته انتظار شی. اما پر عمومي یا غټو لارو هیڅکله بیرته راگرځیدل اجازه نه لري او نه هم کیدای شي.

د لاس اشاره

کله چې تاسو غواړی لین بدل کړی، تاو شی، بل سړک ته ننوځی یا ووځی نو لومړی مو د موټر اشارې ایله کړی او بیا وگرځی. خو تاسو کولای شی چې پر غټو او عمومي لارو باندي د لاس په اشارو هم نور موټروانان وپوهوی چې

یعنی تاسو غواړی راسته یا چپه لاس ته وگرځی.

د سړک کرښي د ترافیکي پیښو په مخنیوي کې لوی رول لري، نو تاسو کوښښ وکړی چې د سړک کرښي

تعقیب کړی ترڅو ستاسو او نورو موټرانو ترمنځ کافی اندازه واټن موجود وي او د یو او بل له خطرې خوندي یاست.

د واټن مراعتول:

د موټر شاوخوا کي د کافي اندازه واټن ساتل تاسو د ټکر څخه ساتلی شي، پدې مانا چي تل هڅه کوی چي د لین په منځ کي موټر وچلوی، د موټر مخکي او شاته مناسبه واټن پریږدی ترڅو تاسو او نورو ته د لین په بدلولو کي ستونزه نه وي. يعني لږ تر لږه ستا او ستا مخکي موټر ترمنځ باید یو بل موټر ځای شي.

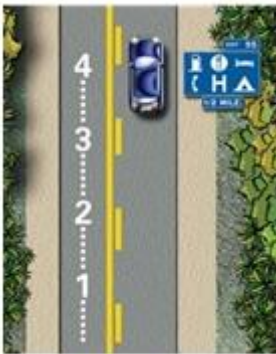
او یا هم کولای شی چي د ثانیو حساب وکړی مثلاً کله چي تاسو بل موټر شا پسې روان یاست نو ستاسو او د هغه موټر ترمنځ واټن باید د لاندې چارټ او ثانیو په اساس وي:

د تعقیب یا بدرگی واټن	
دا لاندې واټن د ثانیو په حساب ستاسو سره د ټکر په مخنیوي کي مرسته کوي	
دوه (۲) ثانیې	چي کله مو سرعت تر ۳۵ کښته وي
درې (۳) ثانیې	چي کله مو سرعت ۳۵-۴۵ وي
څلور (۴) ثانیې	چي کله مو سرعت ۴۶-۷۰ وي

د تعقیب یا بدرگی لارښوونې په لاندې ډول دي:

- ستاسي مخکي چي کوم موټر روان وي هغه گوری او د سړک پر شاوخوا کوم شی درسره د نښاني په حیث د یوڅو شیبو دپاره ذهن کي درسره ونیسی ترڅو مالومه کړی چي ستاسو او د هغه موټر ترمنځ واټن څومره دی.
- او بیا د ثانیو په شمیرولو سره کولای شی چي واټن ځانته تعین کړی.
- کچیري تر ټاکلي نښي پوري د تعین شوو ثانیو څخه مخکي ورسیدلاست نو سرعت مو کم کړی.
- د هوا د خرابی له وجهي او یا هم د سړک د خرابی له وجهي تاسي کولای شی چي د تعقیب پر مهال مو واټن زیات کړی.

دا لاندې حالاتو کي مو واټن کم کړی:

- کله چي ستاسي مخ ته غټ موټر روان وي
- کله چي هوا خرابه وي او یا هم سړک باندي رش وي
- کله چي د ځانگړي لاري څخه وځی
- کله چي دموترسایکل یا بایسکل شاه کي روان یاست
- کله چي بل موټر ډیر نژدي در پسې وي

Tailgating پدې مانا چي ستاسو شاه ته بل موټر ډیر نژدي او کم واټن کي روان دی. کچیري تاسي ددغسي حالت سره مخ شی نو سمدستي بریک مه وهی بلکه موټر مو کرار کړی او یا هم بل لین ته ورسه واورې ترڅو د ټکر مخنیوی شوی وي.

لتون:

لتون يا لتول پدې مانا چې تاسو بايد د سړک پر سر او شاوخوا باندي خبر واوسی مثلا که مو مخ ته کوم شی يا څوک نابيره راځي تاسو بايد تيار ياست او يا هم کومه لوحه او لارښوونې راځي تاسو يې بايد بدرگه کړی که يې اړتيا وه.

تاسو بايد تل بيداره او وينښ واوسی. د موټرچلولو پرمهال مو بايد سترگي او ماغزه دواړه خلاص وي چې مخامخ لاره، د موټر شاه، دواړه بغلونه يا اړخونه، د سړک پرسر او غاړو کي لوجي او لازمي لارښوونې وڅارلاى شی.

تیاره ځای يا Blind Spot

تیاره ځای داسي ستاسي د موټر يو داسي ځای يا برخه ده چې تاسي نشي کولای بل موټر په آسانی سره هلته ووينی. دا د موټرچلوونکي هغه اړخونه دي چې د بغل په هندارو کي نه مالومیږي نو ښه حل لاره يې داده چې هر وخت د موټرچلولو مخکي خپل د موټر کوچنی هنداري ځان ته برابري کړی ترڅو خپل څنگ کي موټر وکړای شی ووينی او د ټکر مخنيوي وکړی. او تل هڅه کوی چې د بل موټرچلوونکي تیاره ځای کي ونه اوسی ځکه هغه مو هم نه شي ليدلی.

د نورو سره د سړک شريکول:

داسي فکر مه کوی چې سړک يوازي ستاسو دپاره جوړ شوی دی. د سړک څخه د انسانانو په شمول کله نا کله حيوانات هم کار اخلي. نو لکه څنگه چې تاسو پر سړک باندي د موټرچلولو حق درکړل شوی، تاسو هم د نورو انسانانو او حیواناتو د حق درناوی وکړی. ځکه د موټرچلوونکو ترڅنگ سړک باندي موټرسايکل، بايسکل، پیاده، او نور هم وي او استفاده ور څخه کوي.

په یاد ولری چې:

- بايد احتیاط وکړی او کرار موټر وچلوی چیري چې د ښوونځی ساحه وي او يا هم د ماشومانو د لوبو کولو ساحه وي.
- د زیات عمر لرونکو خلکو خیال ساتی ځکه هغوی عموما کرار موټرچلوي او يا هم کرار تگ کوي نو احتیاط کوی، (د ژباړونکي نوټ: که څه هم د مشرانو عزت کول زموږ او ستاسو د کلتور مهمه برخه ده او لیکلو او ویلو ته اړتيا نه وي خو دلته يې ژباړل اړین وه).
- کله چې راستي يا چې خوا ته گرځی پام مو وي چې پیاده کسان د تیریدو په حال کي نه وي. که خلک وي نو بايد تم شی ترڅو هغوی تیری شي او بيا تاسو روان شی

➤ موټرچلوونکي بايد ودريري ترڅو پياده کسان تير شي.

بايسکل: بايسکل چلوونکي هم د موټرچلوونکو په څير د مکمل حق څخه برخمن دي. لکه څنگه چې موټرچلوونکي د لين او سرک په منځ کي موټر چلولای شي همدغسې بايسکل چلوونکي کولای شي. بايسکل چلوونکي کولای بغيره عمومي سرک څخه پر نورو ټولو سرکانو بايسکل وچلوي خو بايد لکه څنگه چې موټرچلوونکي ترافیکي قوانين مراعتوي، دوی يې هم مراعت کړي. موټرچلوونکو ته پکار ده چې د بايسکل چلوونکو سره احتياط وکړي.

موپډ يا نيمه موټرسايکل: موپډ چلوونکي کولای شي چې د ټولو سرکانو څخه استفاده وکړي اما سرعت يې بايد تر ۳۵ زيات نه وي ځکه که يې سرعت تر ۳۵ زيات شي بيا نو مجبور دی چې د موټرسايکل لايسنس واخلي. موپډ چلوونکي بايد تل خولی يا هيلميټ او د سترگو ساتلو لپاره عينکي آغوستي وي.

موټرسايکل: په امريکا کي تقريبا نيمایې مرگوني ټکرونه د موټرسايکل او موټر ترمنځ رامنځته کيږي او دا اکثره وخت د موټروالو د بې پروايي له وجهي کيږي ځکه اکثره يې د موټرسايکل د نه ليدو په صورت کي ترسره کيږي. دا لاندي ټکو ته پام وکړی.

- د موټرسايکل سره احتياط وکړی. اکثره وخت د ټکر وروسته موټرچلوونکي ادعا کوي چې گواکي مور موټرسايکل نه دی ليدلی ځکه ددوی تل په موټرانو کي سترگي وي نه دا چې بايد پر سرک تلوونکي ټول وڅاري. نو مهمه ده چې تاسو سرک ته متوجه شئ او د موټرسايکل چلوونکو سره احتياط وکړی.
- کله چې لين بدلوی او يا هم کومي خواته گرځی نو Blind Spot ته مو پام وي ځکه موټرسايکل کوچنی دی او کيدای شي چې تاسو په اسانۍ سره ونه وينی.
- هيڅکله د روان موټرسايکل شاه ډير مه نژدي کيږی، کافي اندازه واټن وساتي او په خرابه هوا کي مو واټن دوه برابره کړی.
- هيڅکله د موټرسايکل سره څنگ په څنگ په يوه لين کي موټر مه چلوی.
- تل موټرسايکل ته اجازه ورکوی چې تير شي.

برېښنايي يا برقي ريل گاډه: د ویرجنيا ايالت په نورفوک ښار کي يوه برېښنايي ريل گاډه چې د ټايډ (Tide) په نامه ياديږي شتون لري. ټايډ تقريبا ۷,۴ ميله ساحه تر پوښښ لاندې لري، د ۲۷ څلور لارو څخه تيريږي، او د هم هغه سرکانو څخه استفاده کوي چې موټران او بايسکلان ورڅخه استفاده کوي يعني يو سرک دی، ټول يې کاروي. که مو د ټايډ په شاوخوا کي موټر چلوی نو دا لاندي ټکي د خونديتوب پخاطر په پام کي ولری:

- ترافیکي اشارو ته مو پام وي او مراعت يې کړی.
- هيڅ کله دريل د کښته شوي دروازې څخه مه تيريږی.

- تل د تیریدو پرمهال خپل دواړو خواؤ ته ښه وگورئ.
- پدې باید پوه شئ چې ریل کیدای شي هر وخت کې هره پټلۍ باندې شي.
- تل ترافیکي ښو او لحو ته توجه کوئ.
- هیڅکله پر ریل پټلۍ باندې مه دریرئ.
- هیچ وخت دریل کرنې څخه مه تیریرئ ترڅو کافي ځای ونلری.

د لا زیاتو معلوماتو لپاره www.gohrt.com ته مراجعه وکړئ او یا هم ۷۵۷۲۲۶۱۰۰ شمېرې سره اړیکه کې شئ.

کم سرعته موټران: دا برقي او گاڼي موټران چې ډیر تر ډیره د ۲۱ او ۲۵ ترمنځ سرعت لري شاید تاسو ورسره مخامخ شئ. دا موټران هم باید لکه نورعادي موټران ټول ترافیکي قوانین او لایحې مراعت او تعقیب کړي.

غټ موټران: دا موټران لکه تراکتور، بس، او دوه سیټه ټیوټا موټران تر نورو عادي موټرانو غټ، جگ، او زورو دی. لکه څنګه چې چالانیدل او گرمیدل یې ډیر وخت نیسي همدا شان بریک وهل یې هم ډیر وخت غواړي. دا غټ موټران یوڅو تیاره ځایونه یا Blind Spots هم لري چې ورته No-Zones هم وایي. دا هغه ځایونه دي چې موټروان نشي کولای تاسو وویي او دا ځایونه د موټر په مخ، شاه، او دواړو اړخونو کې شتون لري. لاندې برخه کې مو په تفصیل سره بحث پر کړئ، هیله ده ورته متوجه شئ.

➤ **د بغلونو تیاره ځای:** غټ موټران لکه څومره چې په تنه غټ دي همدومره د گرځیدو او تاویدو دپاره غټي ساحې ته اړتیا لري. کله چې ددې موټرانو سره پر بغل کېږي نو د موټر کوچنیو د بغل هندارو ته پام کوی ځکه کچیري تاسو خپل ځان د غټ موټر په بغلي هندارو کې نشي لیدلی، د غټ موټر موټروان هم تاسو نشي لیدلی. نو باید ژر تر ژر ددې موټرانو د بغلونو څخه ځانونه لیري کړو، یا تر تیر شو او یا هم ده ته اجازه ورکړو چې تر مور تیر شي.

➤ **د شاه تیاره ځای:** د غټو موټرانو موټروانان هیڅکله نشي کولای چې خپل د موټر شاه کې څه روان وي هغه وویي. نو کچیري تاسو نژدې په پسي یاست او هغه یو دم بریک ووهي تاسو حتما ورسره ټکریرئ، نو مهمه ده چې تاسو ددې موټرانو سره کافي اندازه واټن وساتئ.

➤ **د مخ تیاره ځای:** د غټو موټرانو لکه مخکې چې مو یادونه وکړه بریک وهل او دریدل ډیر وخت غواړي نو کوبښن وکړئ چې تل په احتیاط تر تیر شئ. او هڅه وکړئ چې د غټو موټرانو د مخ څخه لږ لیري واوسئ.

➤ **پراخه تاویدل:** غټ موټران لکه مخکي چې مو یادونه وکړه غټي ساحي ته اړتیا لري ترڅو وگرځي راوگرځي او یا هم تاو شي. هیڅکله غټو موټرانو ته د گرځیدو او تاویدو په وخت کې مه نژدې کیږی ځکه هغوی نشي کولای تاسو وویښي.

ټریلران: ټریلران هم لکه هغه نور غټ موټران وزن او قد یې غټ دی او په آسانی سره سړی نشي لیدلی، نو مهمه ده چې د دوی سره هم د تیریدو او تاویدو په وخت کې احتیاط وشي. البته دا هغه ټریلران دي چې د ټیلو په شکل په موټر پسې ټرل کیږي.

مخکي له دي چې ټریلر وچلوی ځان مطمین کړی چی:

- چنگک په بشپړه ډول خپل ځای ته ورغلی او که نه
- موټر او ټریلر مو د چنگک په ذریعه وصل شوي که نه
- ساکیت سم نصب شوی که نه
- د بریک اشاري، د بغل اشاري، او د پلیمټ اشاري مو سم کار کوي که نه

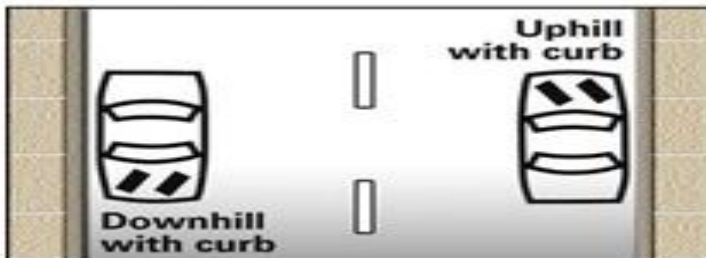
مخکي له دي څخه چې ټریلر سرک ته راوباسی او د منزل پر لور روان شی، په یو خالي تم ځای کې لږ تمرین وکړی او ځان مطمین کړی چې هر څه سم دي بیا مو سفر ته ادامه ورکړی.

شا ته تلل یا ریورس

تر ټولو غټه غلطی چې اکثره موټروانان یې کوي هغه داده چې دوی یوازي د بغل پر هندارو تکیه کوي، حال داچې د بغل هنداري د موټر شا مکمله نه مالوموي. نو پکار ده چې تاسو د شا تگ په حال کې یو څه سر او مغزي ته هم تکلیف ورکړی.

دموټر درول

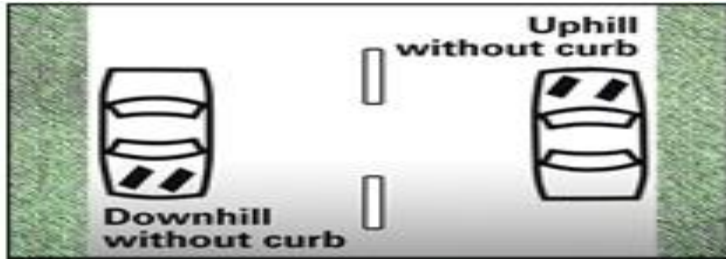
کله چې پر عمومي یا فرعي سرک موټر دروی، کوښښ وکړی چې د سرک پر غاړه یې ودروی چې د سرک څخه لیري وي، چې نه تاسو ته مزاحمت وي او نه پر سرک روانو موټرانو ته. او په یو اړخیزه یا دوه اړخیزه کوڅو کې یې چې هره غاړه باندي ودروی ستونزه نلري.

پر غونډۍ موټر درول

هغه سرک چې غاړه یې پخه وي یا پیاده رولري: ددې دپاره چې موټر مو یا شا ته یا مخ ته پخپله حرکت ونکړي نو د دریدو وروسته مو د موټر اشتړینګ وگرځوی چې ټایرونه یې همداسي یو خوا ته تاو شوي پاته وي. که یې پر غونډۍ

باندي مخامخ دروی، نو لکه انځور کې چې ښودل شوي، باید پاپې یا ټایرونه یې چې خوا ته تاو کړی. او که یې پر مخ شوه دروی، نو پاپې یا ټایرونه یې باید راستي خوا ته تاو پریردی.

هغه سړک چي غاړه يې خامه وي يا پياده رو نلري: دلته بيا لکه انځور کي چي ښودل شوي ده په دواړو حالاتو کي بايد د موټر پايې يا ټايرونه د دريدو وروسته راستې خواته تاو پريردي.

خو کله چي د موټر څخه راکښته کيږي او دروازه مو خلاصوي، شاوخوا مو څاري چي نور موټران، بايسکلان او يا هم پياده خلک خو به نه وي چي بيا ستاسو د دروازي خلاصيدو وخت کي يو بل ته مزاحمت ونه شي.

په لاندې شرايطو کي د موټر درول منع دي:

- د بل دريدلي موټر په څنگ کي
- پر پياده رو باندي
- د بل چاه د کور يا گارج مخ ته
- په هغه ځايونو کي چي د موټر درولو اجازه وي
- په هغه ځای کي چي د معيوبينو دپاره ټاکل شوی وي
- د عمومي سړک پر سر
- د اور وژني پايپ يا برې او يا هم Fire Hydrant ته په ۱۵ فوټه واټن کي
- څلور لاري ته په ۲۰ فوټه کي
- د بايسکل او موټرسايکل په لين کي
- د اطفایي او امبولانس مرکز ته په ۱۵ فوټه کي
- د اور وژني د عملياتو پرمهال اطفایو ته په ۵۰۰ فوټه کي
- ريل گاډي ته په ۵۰ فوټه کي
- پداسي ځای کي چي تاسو نورو موټرانو مزاحمت وکړي او يا يې هم لاره ور بنده کړي.

ديد يا ليدلوری

اکثره هغه اعمال چي تاسو د موټرچلولو پرمهال ترسره کوي ستاسو په ديد يا ليدلوري پوري اړه لري. که غواړي چي ښه موټرچلوونکي واوسي بايد د موټرچلولو پرمهال بيداره او وينښ واوسي. د سړک حالات، مخ ته، شا ته، او بغلونو ته مو بايد پوره توجه وي.

څراغونه يا اشاري

په ککره هوا، باران او واوره کي بايد ستاسو د موټر بټي يا څراغونه لگيدلي چالانده وي ځکه يو خو به ستاسو موټر نورو ته ښکاري او د نورو ده تاسو ته او بل به مو د ويرجنيا د ترافيکي قوانينو پالنه کړي وي. نو که څه هم ورځ وي، په پورتي حالاتو ستاسو د موټر بټي بايد چالانده وي.

خطرناکه حالات

د باران، واورې او ککړې هوا له امله د سړک حالات خطرناکه وي او موټرچلول هم ستونزمن وي. کچیرې تاسې دداسې حالاتو سره مخامخ کېږئ، نو لومړی کار به مو دا وي چې د موټر سرعت کړئ او بیا د تعقیب واټن چې مخکې هم ورته اشاره شوي زیات کړئ او د موټر خراغونه مو روښانه کړئ. دا احتیاطي تدابیر کیدای شي ستاسو ژوند وژغوري.

د شپې لخوا موټرچلول

د لمر لویدو وروسته: چې څنگه لمر پر لویدو شي تاسو باید د موټر خراغونه یا بتی روښانه یا چالانده کړئ. ددې دپاره چې ستاسو موټر نورو ته ښکاره شي او نورو موټران تاسو ته ښکاره شي.

د نیمه روښانه بتیو څخه کار اخیستل: کله چې په ښارونو او کلیو کې موټر چلوی، د نیمه چالانده بتیو څخه کار واخلئ خو کچیرې ستاسو دید کمزوری وي او یا هم ځینو کوڅو کې خراغونه نه وي نو تاسو کولای شئ چې د تیزو بتیو څخه واخلئ. د نیمه بتیو استعمال ددې دپاره دی چې ستاسو مخکې یا ستاسو مخامخ موټروانانو ته مزاحمت ونه شي.

د تیزو بتیو څخه کار اخیستل: کله چې تاسو پر عمومي لاره موټر چلوی، تاسو کولای شئ چې د تیزو بتیو څخه کار واخلئ اما چې نورو موټرانو ته مزاحمت نه وي. کچیرې کوم بل موټر په تیزو بتیو پر تاسو مخامخ را روان وي، تاسو باید د هغه د قصده خپل بتی تیزې نه کړئ.

غبار

غبار عموماً ستاسو د موټر د خراغ رڼا منعکس کوي یعنې بیرته یې پرتاسو راوړي. په غبارجنه هوا کې د نیمه چالانده بتیو څخه کار واخلئ، د موټر سرعت مو کم کړئ، او د سړک غاړو او نښو ته پام کوی ځکه کیدای شي د غبار له امله پوره سړک درته مالوم نه شي.

باران

په باراني حالاتو کې د موټرچلول کیدای شي هغومره خطرناکه وي لکه په غبار کې خصوصاً چې کله تیز باد هم وي. نو تاسو ته پکار ده چې د نیمه روښانه بتیو او د برپاکونو څخه مو کار واخلئ او سرعت مو کم کړئ.

واوره

مخکې له دې چې موټر مو چالانده کړئ، د موټر څخه واوره په مکمل ډول پاکه کړئ خصوصاً د سړ او مخ څخه. ځکه کچیرې پاته وي او تاسو موټرچلول، کیدای شي هغه پاته واوره او یخې د نورو موټرانو د تصادف سبب شي. خپل موټر مو د هوا د حالاتو سره مجهز کړئ.

د خطرناکه موټرچلولو رویه

قهرجن چلاو

په قهر یا غصې موټر چلول چې د نورو موټروانانو د ازار او اذیت سبب گرځي په ویرجنیا کې منع او غیر قانوني دی. مثلاً، ترافیکي اشارو ته نه دریدل، د بل موټروانان مخ ته یو دم یا ناڅاپه موټر وراچول، ناڅاپه او غیرمنظم د لین بدلول، چینی

او آرنگونه وهل، د سړک په غاړه کې موټر تیرول، او بې مانا حرکتونه ترسره کول.... ځکه غصه ناکه موټروانان خپل جوش او غصه پر نورو موټروانان باسي او هر څه غیرقانوني دي.

ځان وساتي. کچیري تاسي د یو قهرجن او لیوني موټرچلوونکي سره مخ شئ نو ځان مه ورسره نیسي یعنی سیالي مه ورسره کوی او پریردی یې چې ستاسو څخه تیر شي. په یاد ولری چې کچیري تاسي په قهرجن یا غصه ناکه موټرچلولو باندي ونیول شئ، نو کیدای شي چې ستاسو د موټرچلولو جواز یا لایسنس لږ تر لږه د ۱۰ ورځو یا ډیر تر ډیره د ۶ میاشتو دپاره ضبط او وځنډول شي.

د موټر چلولو پرمهال په بل شي ځان مشغولول

په یاد ولری چې موټرچلول ستاسي پوره پام او فکر ته اړتیا لري، خو ځیني بوختوونکي کارونه لکه، رادیو بدلول، مسافرینو سره خبري کول، شاوخوا منظرو کې فکر کول، خوړل، موبایل کې خبري کول او داسي نور. دموټر چلولو په وخت کې نه باید د موبایل، کمپیوتر او یا نورو وسایلو سره ځان مصروف کړی ځکه ستاسو بې غوري د ژوند بایلولو سبب کیدای شي. کچیري ډیر اړین وي، بیا موټر یو بغل کې ودروی او کار مو خلاص کړی تردې چې د چلولو پرمهال ځانونه نورو شیانو مصروفه کړی.

دویرجنیا د قانون په اساس د ۱۸ کالو کم عمر لرونکي هیڅکله او هیڅ وخت نشي کولای چې په موټر کې د تلیفون څخه استفاده وکړي. او د نوي قانون په اساس چې ۲۰۲۰ کال کې تصویب او نشر شوی، موټرچلوونکي (بېله توپیره) د موټرچلولو پرمهال د تلیفون څخه استفاده نشي کولای او کچیري کوم څوک سرغړونه وکړي جریمه کیري.

دا لاندې لارښوونو ته پام وکړی:

- تل متوجه واوسی. سترگی مو باید پر سړک او لاسونه مو پر اشترينگ وي. جسم او دماغ مو فعاله او په سیت کې سیده ناست واوسی. پدې مانا چې سیت پر یوځی مه.
- چوکۍ، اشترينگ، او هنداري مو تر حرکت مخکې ځانته جوړ کړئ.
- د موبایل څخه کار مه اخلئ.
- په روان حالت کې مو تل د موټر شا او مخ ته باید پام.
- په موټرانو پسې ډیر نژدي مه ځی، کافي اندازه واټن وساتئ.

د خوب په حالت کې موټرچلول:

د لاري څخه اوښتل، سر زنگیدا، سترگی پتي پتي کیدل، خوله کش کش کول، پر سړک باندي لוחو او نورو شیانو ته پام نه کول ټول هغه مثالونه دي چې څرگندوي چې موټروان د خوبه ډک دی یعنی خوب ورځي او موټرچلاو او کنترول ورته ستونزمن دي. د خوب ورتلو په حالت کې موټر چلول یوازي حماقت او د ځان او نورو ژوند خطر کې اچول دي او بس. د خوبن چلاؤ د مخنیوي دپاره دا لاندې لارښوونې په پام کې ونیسی.

- مخکې له دې چې موټر وچلوی، خپل خوب پوره کړئ
- د ډیر خوراک او الکولي یا نشه یې مشروباتو څخه ډډه وکړئ
- هغه دوا مه خوری چې ستاسو پر موټرچلولو بد اغیز کوي
- د اورده سفر پرمهال لږ تر لږه هر دوه ساعته دمه کوی

- په يو محفوظ ځای کې ودریږی او حد اقل ۱۰ یا ۲۰ دقیقې خوب وکړی
- که ممکنه وي، د بل ملګري څخه مرسته وغواړی
- که پي امکان درلود، د شپې د ۱۰ او د سهار د ۶ بجو ترمنځ د موټرچلولو څخه ډډه وکړی ځکه دا د خوب کولو وخت وي.

د ژاولو ژوول، په لوړ اواز سندري اوریدل، د موټر کړکې کښته کول، د انرژي او قهوي څښل د خوبن چلاؤ سره مرسته نشي کولای ځکه دا يو ډول ناروغي ده او يوازي د خوب په پوره کولو له منځه ځي. کچيري تاسو کوم څوک پداسي حالت کې ولیدی، هیله ده چې پوليسو ته زنگ ووهی او يا پي تاسو پخپله متوجه کړی.

د نشې په حالت کې موټرچلول

د قانون مطابق، کوم څوک چې ۲۱ کلن او يا هم لوړ وي او په نشه حالت کې پر موټرچلولو ونيول شي او معاینه پي هم ۸۰ راشي نو حتماً به په DUI (د نشې تر اغیز لاندې راتلل) محکومېږي. خو کوم څوک تر ۲۱ کلن کم وي او معاینه پي ۲۰ (عشاریه صفر دوه) يا زیاته راشي، بيا به هم په غیر قانوني نشه کولو محکومېږي او که پي معاینه تر ۸۰ (عشاریه صفر آته) لوړه راشي، نو په DUI به محکومېږي. کچيري ستاسو موټرچلول گډوډ وي او پوليس درباندي پوه شي او ومو نيسي او تاسو بغیره الکولي مشروباتو د کوم بل شي نشه کړي وي او موټرچلولی بيا هم کيدای شي په DUI محکوم شی.

د عالمانو د قوله، په هرو لسو نفرو کې درې نفره (چې د شپې د لسو او د سهار د دوو بجو ترمنځ موټرچلولي) نشه وي. دریمه حصه ددغو موټرچلولونکو د بل پر کور نشه کړي وي او ۵۰ سلنه ددغو خلکو پي دايمي نشه يان ندي بلکه پيښه گک دي. نو دا فکر مه کوی چې تاسو به گیر نشی ځکه که نشه کوی نو حتماً به يو وخت نیول کېږی.

یوازي يو غړپ الکولي مشروبات (هغه که بیر وي او که شراب) او يا هم يو دود سګريټي ستاسو پر مغزو او دماغ پوره اغیز کولای شي چې ستاسو پر موټرچلولو بشپړه اغیز درلودلای شي. نو که چې ستاسو دماغ سم فعالیت ونشي کړای، تاسو کيدای شي چې د مرګوني ټکر سره مخ شی. او کچيري نشه پي توکي او الکولي مشروبات یوځای سره کار شي بيا خو پي اغیز خو چنده کېږي. نو پکار ده چې يا نشه پرېږدی او يا د نشې په حالت کې موټرچلولو پرېږدی.

ترافيکي پيښي

که چيري تاسي په کومه ترافيکي پيښه کې شامل یاست نو:

- ودریږی، په همغه ځای کې چې پيښه شویده. سرک مه بندوی او که څوک زخمي يا ژوبل نه وو، تاسو کولای شی چې د پيښې د ځای څخه لږ ليري هم شی ترڅو سرک بند نشي.
- مرسته وکړی، که مو په وسه وي. خو کچيري تاسي طبي زده کړه نه وي کړي او موټر د اور اخیستو له خطرې بهر وي، نو ژوبل شوي کسان يا کس په همغه ځای ښه دی، مه پي ښوروی.
- د پيښې راپور ورکړی، هر څومره ژر چې ممکن وي پوليس خبر کړی. هره هغه پيښه چې مالی او ځاني زیان ولري باید پوليس په خبر شي.

- مالومات سره تبادلہ کړی، خپل مالومات ورکړی او د هغوی څخه دا لاندې مالومات ترلاسه کړی:
  - نوم، آدرس، او د هغه د لایسنس نمبر
  - د هغه د پلټنې نمبر
  - د ژوبل شوي شخص نوم او آدرس
  - د شاهد نوم او آدرس
  - نوم، آدرس، او د بیمې اړونده مالومات
- خپل بیمه کوونکی شرکت ژر تر ژره خبر کړی

پولیس مکلف دي چې هر هغه پېښه چې ځاني زیان ولري او یا هم مالي زیان یې تر ۱۵۰۰ ډالرو زیات وي DMV ته رپورټ کړي. د پېښې اړونده مالومات ټول د موټرچلوونکي په حساب کې رسیږي.

د هوسۍ سره د ټکر خطر

- هر کال په ویرجینیا کې په زرگونو ټکرونه او حادثې رامنځته کېږي چې هغه کې اکثره وخت د هوسیانو د وژلو ترڅنګ موټران هم زیانمن کېږي. د هوسۍ سره د ټکر د مخنیوي دپاره لاندې لارښوونې تعقیب کړی:
- د لمر ختلو او لویدلو په وخت کې احتیاط کوی خصوصاً چې کله خزان وي
  - هوسیاني عموماً په رمه ایز یا ډله ایز ډول گرځي، نو کچیري تاسو یوه یا دوي هوسۍ ویني، موټر مو کرار کړی ځکځ کیدای شي هلته نوري هم وي.
  - په آرانګ وهلو یې وپیروي.
  - که د ټکر د مخنیوي چاره نه وه، او تاسو بیا هم کوم حیوان په شمول د هوسۍ په موټر ووهی، نو پولیسو ته خبر ورکړی.

د پولیسو لخوا دریدل

کچیري تاسې د پولیسو لخوا ودرول شی، نو دا لاندې لارښوونې به پلي کوئ:

- موټر مو د سرک بغل کې ودری.
- ایمرجنسي یا د دواړو خواو ډیم اشاري مو روښانه یا ایله کړئ.
- آرام واوسی.
- کچیري شپه وه نو د موټر دننه څراغونه مو هم ولګوی.
- د موټر ماشین، رادیو او یا داسې نور وسایلو چې مزاحمت کوي بند کړئ.
- د موټر شیشه مو کښته کړی ترڅو تاسو او پولیس یو بل سره خبري وکړی.
- تاسو او په موټر کې ناست ټول باید خپل کمربندونه وتړئ.
- خپل موټر کې پاتې شی او مه راوځی ترڅو چې پولیس نه وي غوښتي.
- خپل لاسونه شترینګ باندې ونیسی ترڅو پولیس ستاسو لاسونه وویني.
- داسې حرکات مه ترسره کوی چې پولیس درباندي شکمن کړي.

- که پولیس غوښتنه وکړل، خپل د موټرچلولو جواز، رجسټرخط او نور اسناد ور وښیاست اما یو لاس مو باید په اشترینگ پروت وي.
- کچیري پولیس په کوم بل موټر یا کالو کي وو، تاسو کولای شئ چې د هغه څخه د هغه آیدیکارت وغواړئ.
- د پولیس ټولو سوالونو ته ښه ځواب ورکړئ، کچیري تاسي د هغه د خبرو سره موافق نه واست نو تاسي کولای شئ چې د زیاتو مالوماتو دپاره محکمې ته ولاړ شئ اما د پولیس سره جر او بحث مه کوئ.
- که پولیس ستاسو څخه د لاسلیک غوښتنه وکړه، تاسو یې اطاعت وکړئ، د نه لاسلیک په صورت کي به تاسو شاید ونیول شئ او یا هم حوزي یو وړل شئ.

څلورمه برخه

کمر بند، د ټکر کڅوړه یا ایربیگ او د ماشومانو سیټ یا چوکۍ

په دغه برخه کي به تاسي لاندي موضوعات زده کړئ:

- د موټر دننه کمر بند
- د ټکر کڅوړه یا ایربیگ
- د ماشومانو سیټ یا چوکۍ

د موټر دننه کمر بند تړل کیدای شي چې ستاسو ژوند وغوري!

کمر بند

د ویرجینیا د قانون په اساس، موټروان او د موټروان بغل کي ناست ټول انسانان باید کمر بند وتړي. هغه انسانان چې

عمرونه یې تر اتلس کلنۍ کم وي او که څه هم د شا په سیټ کي ناست وي، باید کمر بند وتړي او که ماشوم وي نو بیا باید د ماشومانو په سیټ کي کښیښي. اما کوم څوک د کمر بند سره حساسیت ولري، کولای شي چې د ډاکټر څخه د کمر بند د نه تړلو اجازت لیک واخلي او هر وخت یې موټر کي ځان سره وساتي.

د ټکر کڅوړه یا ایربیگ

دا په موټر کي دننه نصب شوی سیستم دی چې د ټکر پرمهال د موټروان او ورسره مخته ناست ملگري د سر، مغزي او ځیگر حفاظت کوي. باید ووايو چې په بشپړه یې ساتنه نه کوي اما د زیات او دروند ټپ څخه یې ساتي یا لږ تر لږه یې د موټر د مخ هنداري څخه ژغوري.

کچیري ستاسي موټر ایربیگ لري، نو:

- تل هم خپله کمربند تری او هم درسره موټر کي ناست ملگرو ته وایاست چې وې تری.
  - خپل سیت د اشرینګ څخه لږ تر لږه ۱۰ اینچه باید لیري کړی.
  - کچیري ستاسي د موټر اشرینګ پورته او کښته کیدلای شي، نو اشرینګ مو تل کښته د ځیگر پر برابر ساتی ددې دپاره کچیري خدای مکره ټکر وکړی نو د ایربیګ آغیز به ستاسو پر ځیگر وي. تاسی ته مخامخ تنظیم کیدای شی نو بیا هم ځان ته یې نږدی مه کوی
  - هغه ماشومان چې عمر ونه یې ۱۲ یا تر ۱۲ کالو کم وي، شا سیت کي یې کښینوی.
- پدې اړه د لایزاتو معلوماتو لپاره لاندې ویب سایت ته مراجعه وکړی www.nhtsa.dot.gov او یا ۱۸۰۰۴۲۴۹۳۹۳ شمیرې سره اړیکه ونیسی.

د ماشومانو چوکۍ یا سیتونه

- ماشومان د ماشومانو په ځانگړي سیت کي کښېنول هوبشپار کار او د قانون پابندي دي او د ټکر پرمهال ماشومان د لوی آفت څخه ژغوري.
- ټول ماشومان چې عمر ونه یې له ۸ کلنۍ څخه کم وي باید د ماشومانو په ځانگړي سیت کښي ځای پر ځای یا کښېنول شي. ماشومان چې عمر ونه یې تر ۲ کلنۍ کم وي باید د شا سیت او د ماشومانو ځانگړي سیت کي داسي کښېنول شي چې د ماشوم مخ د موټر شا ته وي خو که موټر یوازې د مخ سیت لري نو باید د مخ په سیت کي هم عيني شکل کښېنول شي. د ماشومانو دپاره عموماً دوه ډوله سیتونه کاريري، Carseat او Booster Seat، لومړی یې د دوه کلن او د هغه څخه کم عمر لرونکو دپاره کاريري او دوهم یې د دري کلن او تر هغه لوړ عمر لرونکو دپاره کاريري. خو ماشومان چې بغیره ځانگړي سیت څخه موټر کي سفر کوي، باید دا لاندې لارښوونې په نظر کي ونیسي.
- د کمربند لاندې برخه پر ورونو پرته وي خو ډیره کش یا ټینگه نه وي
  - د کمربند لوره برخه د اوږو او ځیگر ترمنځ وي چې غاړي او مغزي ته زیان ونه رسوي
  - ماشوم باید دومره جگ وي چې کمربند کي سم وتړل شي
  - ماشوم باید دومره وي چې پښې یې سیت باندي سمې ورسيري
- که کوم ماشوم د کوم طبي ستونزي له امله نشي کولای چې کمربند وتړي او یا هم حساسیت وسره لري، نو مور یا پلار یې باید تل ځان سره موټر کي د ډاکټر اجازت خط وساتي. خط کي باید د کمربند د نه تړلو سبب واضح شوی وي.
- دا د موټروان مسؤلیت دی** چې ماشوم د قانون مطابق موټر کي ځای پر ځای کړي. کچیري کوم موټروان ددې قانون څخه پر سرغړوني گیر یا ونیول شي، نو لومړی به ۵۰ امریکایي ډالره جریمه کيږي او که یې دوهم یا دریم ځل دا کار تکرار کړ، نو جریمه به یې ۵۰۰ امریکایي ډالره وي.
- کله چې د ماشوم سره سفر کوی:

- د ماشوم ځانگړی سیت د موټر د شا سیت په منځ کي ځای پر ځای کړی.
- که لایزاتو مالوماتو ته اړتیا وه، دغه www.vdh.virginia.gov ویب سایت ته مراجعه وکړئ.

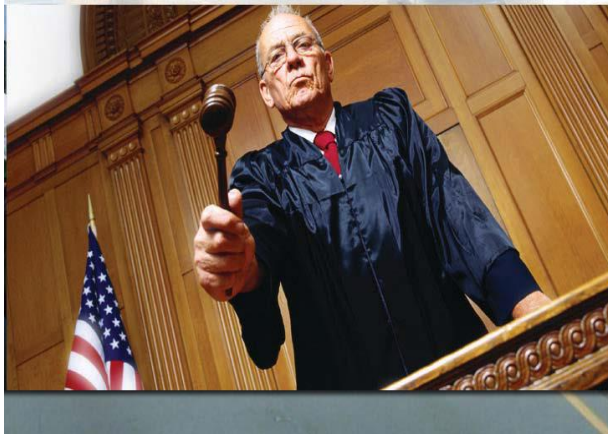
- هيڅ ڪله ماشوم په غير کي مه نيسي. ځکه کچيري خدای مه کره ټکر رامنځته شي، ماشوم به ستاسو او سیت منځ کي تر پښو لاندې شي.
- ستاسو د موټر دروازي بايد تل بندي او قلف وي. مه پریردی چي ماشومانو مو د موټر په دروازو ساعت تیر کړي.
- هيڅ ڪله ماشومان په ډکي يا ډاله کي مه پریردی.
- هغه ماشومان چي عمر ونه پي تر ۱۶ کلنۍ کم وي نشي کولای چي د موټر په باډي يا د دوه سیت لڅ موټر په شا کي کښيني. دا يو غير قانوني عمل دی.

پنځمه برخه

مجازات/ جريمې

په دې برخه کي به تاسي لاندې موضوعات زده کړی:

- د جواز سير يا لایسنس ځنډول
- د جواز سير لغوه کول
- د جواز سير د ځنډولو او لغوه کولو اړوند حکمونه
- دmvd نور شرایط لکه:
  - د موټروان د اصلاح پروگرام
  - طبي بيا ليد پروگرام
  - د بيمې د څارني پروگرام
  - د ماشوم اړونده شرایط او مسایل
- الکولي مشروبات او قانون:
  - د جواز سير ځنډول (اداری)
  - په موټر کي د بې سړیونښه الکولي مشروباتو بوتلان
  - د نشي په حالت کي د ماشومانو ليرد را ليرد
  - د موټر ضبط کول
  - د موټر بيرته ايله کول
  - د الکولي مشروباتو اړوند مسایل چي تر ۲۱ کلنۍ کم عمر ونه کسان پکښي شامل وي

کچيري تاسي بعضي مشخص قوانین مات او يا هم تکراراً نقض کړی، ستاسي د موټر چلولو امتياز شايد يا در څخه واخيستل او يا هم وځنډول شي. کچيري ستاسي جواز سير يا لایسنس وځنډول شو، تاسو کولای شئ د مؤقت يا تعین شوي مودې وروسته د ټاکل شوي جريمې په اداء کولو سره خپل جواز سير بيرته ترلاسه کړی.

د ځنډ يا Suspension په جريان کي که ستاسو جواز سير د يوه کال او يا زيات وخت څخه تر وخت تير شو، تاسو بايد د سره ليکلي ازماينښت او د چلولو ټيسټ ورکړي ترڅو بيرته جواز لاسته راوړي.

لغوه کول پدې مانا ده چي ستاسو څخه د موټر چلولو امتياز واخيستل شو. تاسو بايد د سره ليکلي ازماينښت او د چلولو ټيسټ ورکړي ترڅو بيرته جواز لاسته راوړي.

کچيري تاسو په دا لاندي سرغړونو محکوم شئ، محکمه به مو د موټرچلولو جواز او امتياز يا دايمي واخلي او يا هم د لنډ مهال دپاره وځنډوي، نو هيله ده ښه چي ورته ځير شئ:

- په نشه حالت کي د موټر چلول
- په نشه حالت کي يو بل څوک په موټر زخمي کول
- بغيره لايسنسه/ جوازه موټر چلول پداسي حال کي چي جواز مو د محکمې لخوا ځنډول شوی يا اخيستل شوی وي.
- کله چي د محکمې لخوا درته د Ignition Interlock Device د نصبولو امر شوی وي او تاسو نه وي خپل موټر کي لگولی.
- DMV ته درواغ ويل
- د ټکر وروسته نه دريدل
- د موټر چلولو پرمهال، په ارادي يا غير ارادي ډول د کوم کس وژل.
- په نشه حالت کي په موټر د کوم کس وژل، که څه هم غيرقصدي وي.
- په موټر کي د نشه پي موادو ساتل.
- د موټرچلولو پرمهال د کوم جنايت ترسره کول.
- د بل چاه دپاره د موټرچلولو ازماينښت ورکول، که څه هم د لومړي يا دوهم ځل دپاره وي.
- د پوليسو څخه تښتېدل.
- په قهرجن او بي غوره ډول موټرچلول.
- د تر وخت تير جواز وروسته د موټرچلول.
- په نشه حالت کي د ټيسټ کولو څخه انکار کول.

پدې اړه د لا زياتو مالوماتو لپاره، د DMV ويب سايت ته سر ورښکاره کړئ!

د dmv نور شرايط، د جواز لغوه او ځنډول

د موټروان د اصلاح پروگرام

کچيري تاسو د ويرجنيا اوسيدونکي ياست نو پوه شئ چي ستاسو د dmv دفتر ستاسو د موټرچلولو تاريخچه او مالومات پخپل دفتر کي ساتي. کله چي تاسو په کوم غيرقانوني عمل مرتکب کيږي نو د لايحي له مخي ډي ايم وي تاسو ته منفي پوينټونه يا نمري درکوي او څومره چي ستاسو منفي نمري ډيريږي هغومره تاسو ته تاوان کوي. مثلاً، کچيري تاسو په زيات سرعت باندي کير شئ، يا کومه حادثه ترسره کړي چي هغه کي تاسو ملامت

یاست، یا هم په نشه حالت کې موټر وچلوی او گیر شی، او داسی نور. نو ددې ټولو ریکارډ یا تاریخچه د ډي ایم وی سره تل وي. د زیاتو مالوماتو لپاره دغه ویب سایټ www.dmvnow.com ته مراجعه وکړی.

تر اتلس کلنۍ کم: کچیري ستاسو عمر تر ۱۸ کلنۍ کم وي او تاسو کوم غیرقانوني عمل ترسره کړی او د ډي ایم وی لخوا درته منفي نمري درکړل شوې، نو تاسو مکلف یاست چې د موټروان د اصلاح پروگرام کې ګډون وکړی. اما کچیري تاسو د ۹۰ ورځو په جريان کې داسي ونه کړل، ستاسو څخه به د لنډمهال دپاره جواز واخیستل شي او د بیرته لاسته راوړلو دپاره مجبوره یاست چې بیرته د سره پروسه مخته یو شی.

کچیري د دوهم ځل دپاره په کوم جرم واورې، د ۹۰ ورځو دپاره به ستاسو جواز سیر لغوه شي. په دریم ځل جرم سره به مو جواز سیر یا د ۱ کال دپاره لغوه شي او یا هم ترڅو چې تاسو اتلس کلنۍ یا نوولس کلنۍ ته رسیري.

اتلس کلن یا نوولس کلن: کچیري ستاسو عمر ۱۸ یا ۱۹ وي او تاسو کوم غیرقانوني عمل ترسره کړی او د ډي ایم وی لخوا درته منفي نمري درکړل شوې، نو تاسو مکلف یاست چې د موټروان د اصلاح پروگرام کې ګډون وکړی.

اتلس کلن یا لوړ: که مو په یوه کال کې ۱۲ منفي نمري یا ۲۴ میاشتو کې ۱۸ منفي نمري ترلاسه کړي، نو د DMV د لایچي له مخي تاسو باید د اصلاح په موخه د ډرایونګ درس/کورس وواياست. اما که مو د یو کال په جريان کې ۱۸ منفي نمري یا په دوه کال کې ۲۴ منفي نمري ترلاسه کړي، نو د DMV لخوا به ستاسو څخه د ۹۰ ورځو دپاره د موټر چلولو جواز یا لایسنس واخیستل شي او تاسو به د ډرایونګ کورس ته معرفي شي. د لایاتو مالوماتو لپاره www.dmvnow.com ویب سایټ ته ورشی او یا ۱۱۴ شمیرې ته زنگ ووهی.

د طبي معاینې پروگرام

که چې DMV ته کوم راپور راورسیري چې د موټرچلوونکي رواني یا فزیکي حالت ښه نه دی او موټرچلوونکی نشي کولای چې په سمه او عادي توګه موټر وچلوي، نو بیا نوموړی موټرچلوونکی د DMV لخوا تر طبي معاینې لاندې نیول کیري. د حالاتو سره سم، کیدای شي DMV ستاسو څخه ستاسو د ډاکټر نظر او مشوره وغواړي او یا هم ستاسو څخه د سره نظري او عملي آزموینه واخلي، خو اصلي پریکړه به هم هغه وخت ستاسو د رواني او فزیکي حالت سره سم کیري.

که چې طبي آزموینه یا معاینه ترسره شي، نو DMV به پریکړه وکړي چې:

- ستاسي څخه د موټر چلولو امتیاز واخلي
- ستاسي د موټر چلول محدود کړي
- ستاسو څخه د طبي آزمویني ربه واره راپور وغواړي او،
- که همدا پروسه پرمهدې ځای ختمه او تاسو ته د موټرچلولو بشپړه امتیاز درکړي.

کچیري د رواني يا فزيکي حالت له امله د DMV لخوا ستاسو جواز واخيستل شو، نو د بيرته ترلاسه کولو دپاره ځيني اسناد لکه د اوسيدو ثبوت نه پکاريري، بلکه تاسو کچیري جواز مو تر وخت تير شوی نه وو، د هدايت مطابق خپل جواز بيرته ترلاسه کولای شئ.

د بیمې د څارلو پروگرام

DMV ستاسو د موټر د بیمې يا INSURANCE د څارلو مسؤليت لري. کله چې تاسو لایسنس ترلاسه کوی يا پي نوی کوی، نو ستاسو څخه د بیمې پوښتنه کیري چې ايا ستاسو موټر بیمه لري که نه؟ که مو موټر بیمه نه درلودل، باید ۵۰۰ امریکايي ډالره جریمه DMV ته ورکړی او يا هم اسناد ور وښیاست چې تاسو د موټر بیمه لری. خو که مو د بیمې په اړه غوښتل شوي اسناد DMV ته برابر نه کړل، ستاسو څخه لایسنس اخيستل کیري او يا هم که مو پر وخت خپل د موټر بیمه نوي نه کړل، هم مو لایسنس درڅخه اخيستل کیري.

د ماشومانو د مرستي شعبه

د ماشومانو لپاره د مرستي شعبه يا Childcare Support Division د DMV سره نژدي کار کوي او کچیري ستاسو ماشومان په ورکتون کي وي او تاسو تر ۹۰ ورځو د هغوی فیس ورنکړی او يا هم د ورکتون لخوا تاسو ۵۰۰۰ امریکايي ډالر پوره وړي شی نو ستاسو څخه به لایسنس واخيستل شي. کچیري ستاسو د ماشومانو په ارتباط د محکمي لخوا وغوښتل شی او تاسو حاضر نشئ، هم به مو لایسنس واخيستل شي.

الکھول (شراب) او قانون

کچیري په نشه حالت کي موټر چلوی او بيا گیر يا ونيول شی، نو جریمه پي سخته ده. کچیري پولیس پرتاسو د نشه پي فکر وکړي او تاسو ودروي او ستاسو څخه په هغه شي کي د ساه ورکولو غوښتنه وکړي او تاسو پي غوښتنه ونه منئ، نو پولیس ستاسو د گرفتارولو يا نیولو پوره صلاحیت لري. کچیري تاسو کوم ټکر کي شامل یاست او پولیس درباندي د نشه پي فکر وکړي، پولیس پوره صلاحیت لري چې تاسو بغيره Warrant يا د محکمي امر څخه ونیسي.

د لایسنس د اخيستلو اداري پروسه

کله چې تاسو د پولیسو لخوا ودرول شی او هغوی ستاسو څخه د الکھولي معایني غوښتنه وکړي او تاسو پي رد کړی او يا مو هم نتیجه تر عشاری صفر آته (80.) زیاته وي، نو ستاسو لایسنس اتومات ډول سره اخيستل کیري. د لایسنس د ځنډ يا اخيستلو يا Suspension پروسه پي په لاندي ډول ده:

- په لومړي ځل، د ۷ ورځو لپاره
- په دوهم ځل، د ۶۰ ورځو يا ترڅو چې محکمې ته غوښتل کیري
- دریم ځل، ترڅو چې محکمې پریکړه نه وي کړي.

په وار وار د قانون ماتول کيدای شي چې ستاسو څخه د دايم دپاره د لایسنس د اخيستو سبب شي.

په موټر کې سر خلاصه الکھولي مشروبات

کچيري تاسو د پوليسو لخوا ودرول شى او هغوى ستاسو د موټر د مخ په سیتانو کې سر خلاصه يا پې سرپوښه الکھولي مشروبات پيدا کړه او تاسو باندي هم د څيښلو علايم ښکاره وه، نو کيدای شي چې تاسو پدې محکوم شى چې د نشې په حالت کې مو موټر چلوى يا DUI واخلى.

په نشه حالت کې د ماشومانو وړل

کچيري تاسو نشه يعنې شراب مو څيښلي وي او موټر کې د ځان سره ماشومان وړى او د پوليسو لخوا درول شى او هغوى ستاسو نشه او شراب څيښل درباندي ثابته کړل، نو علاوه د نورو جريمو به تاسو د پنځه ورځو دپاره په بند هم محکوم شى. او کيدای شي د ۵۰۰ امريکايي ډالرو څخه تر ۱۰۰۰ ډالرو نقدي جریمه هم شى. په دوهم ځل عيني شان جرم سره به ۸۰ ساعته وړيا ټولنيز کار هم ستاسو په جریمه کې ور اضافه کيږي. د ماشوم څخه دلته موخه د هر هغه انسان چې عمر يې تر ۱۷ کالو کم وي ده.

دموټر ضبط

کچيري تاسو د DUI په جرم ونيول شى، موټر مو سمدلاسه د ۳۰ ورځو دپاره ضبطيږي او که محکمې دا جرم درباندي ثابت کړى، نو موټر به مو د ۹۰ ورځو اضافه وخت دپاره ضبط شي. او کچيري تاسو بغيره لايسنسه يا جواز پر موټر چلولو ونيول شى، هم به مو موټر د ۳ ورځو او يا هم ترهغو چې لايسنس اخلى، ضبط شي.

خساره

کله چې تاسو د DUI اړونده حادثه کې ملامت وگڼل شى، نو کيدای شي د تر ۱۰۰۰ امريکايي ډالرو پوري خساره درځخه واخيستل شي. خو دا خساره شايد تر ځايه او ښاره توپير ولري او تر ډيره بريده به دولت تحويليږي ددې دپاره چې امبولانس او نور وسايل يې ستاسو د ټکر ځای ته وقف کړي.

د الکھولي يا حرامو مشروباتو پير و پلور

کچيري ستاسو عمر تر ۲۱ کالو کم وي، تاسو د الکھولي مشروباتو رانيول (پيرل)، ساتل، او استعمال نشى کولى. قانون اجازه نه درکوي. کچيري تاسو په غيرقانوني ډول شراب رانيولي وي او تر هغه وروسته پر موټرچلولو گير شى، نو دا لاندي قانوني چلند به درسره وشي:

- د موټرچلولو امتياز به مو تر يوه کاله اخيستل کيږي، او
- لږ تر لږه ۵۰۰ ډالره جریمه به ورکوى، يا
- به ۵۰ ساعته وړيا ټولنيز خدمت ترسره کوى.

د حرامو مشروباتو برابرول

کچيري تاسو تر ۲۱ کالو کم عمر لرونکي باندي الکھولي يا حرام مشروبات خرڅ کړل، يا مو نشه کړى، او يا مو هغه کس حرام مشروبات برابر کړل چې د محکمې لخوا يې د څيښلو څخه منع شوى وو، نو تاسو به:

- ۲۵۰۰ ډالره جریمه ورکوى
- د يوه کال لپاره به مو لايسنس اخيستل کيږي او،

- د يوه کال دپاره به بندي کيږي.

غلط عمر بنودل

کچيري ستاسو عمر تر ۲۱ کالو کم وي اما تاسو د حرامو مشروباتو د رانيول يا استعمالولو په موخه د درواغو يا جعلي شناخت کارت جوړ کړی او يا هم لفظي ورته جعلي عمر وواياست، په دا لاندې جریمو به واورى:

- لږ تر لږه ۵۰۰ ډالره نقدي جریمه
- يو کال بند/ حبس
- لږ تر لږه د ۶ مياشتو دپاره د لايسنس لغوه کول
- لږ تر لږه ۵۰ ساعته وړيا ټولنيز خدمت ترسره کول

شپږمه برخه

د جواز يا لايسنس ډولونه

پدې برخه کي به تاسي لاندې موضوعات زده کړی:

- د موټرچلولو اجازتليک يا Learner's Permit
- جواز سير يا لايسنس
- د سوداگريز موټر جواز يا CDL
- د ښوونځي د بس جواز
- د موټرسايکل اجازتليک
- د موټرسايکل لايسنس
- نړيوال لايسنس

کله چي موټرچلولی، نو بايد رسمي او معتبر جواز هم ولری، بغيره جوازه د ماشين الاتو چلول غيرقانوني عمل دی او کيدای شي تاسو د غيرقانوني عمل په بدل کي جریمه، بندي او يا هم نور مجازات شی.

د موټرچلولو اجازتليک يا Learner's Permit

د موټر چلولو اجازتليک هغه سند دی چي په نظري ازمایښت کي تر بريالی کيدو وروسته تاسو ته د DMV لخوا درکول کيږي. تاسو کولای شي پدې سند سره موټر وچلولی اما ستاسو څنگ کي بايد کوم بل لايسنس درلودونکی ناست وي. ددې سند د ترلاسه کيدو ۶۰ ورځي وروسته تاسو کولای شی چي DMV کي د موټر عملي ازمایښت يا ټيسټ ورکړی، او که ازمایښت کي بريالی شی نو به لايسنس درته درکړي.

جواز سیر یا لایسنس

د لایسنس د ترلاسه کیدو ورسته تاسو کولای شئ چې هر ډول کوچنی موټر او هغه کوچني ټرک موټران چې وزن یې تر ۲۶۰۰۱ پاونډه کم وي وچلوی.

د ۲۰۲۱ کال د اکتوبر د لومړي نيټي څخه تاسو مکلف یاست چې د لایسنس تر څنګ بل شناخت کارت جوړ کړئ ځکه د فدرال حکومت ملکیت او طیاره کې سفر کول نوموړی شناخت کارت غواړي، او د نوموړي کارت کوم کونج کې به یو ستوری شکله علامه هم وي.

د سوداګریز موټر جواز یا CDL

پدې جواز یا لایسنس سره تاسو کولای شئ چې بغيره د ښوونځي د بس څخه بل هر ډول غټ موټر، ټانګ او ټراکټر چې ۱۶ یا زیات کسان نیسي وچلوی.

د ښوونځي د بس جواز

که غواړئ چې د ښوونځي بس وچلوی، نو تاسو د سوداګریز موټر جواز سیر یا CDL ته اړتیا نلری بلکه کولای شئ چې ستاسو پر موجوده جواز سیر باندي د ښوونځي د بس چلولو اضافه کړئ اما د ښوونځي د بس چلولو امتحان به خامخا ورکوی.

دموټرسایکل لپاره اجازتلیک

پدې اجازتلیک تاسو کولای شئ چې د سهار د څلورو بجو څخه د شپې تر نیمايي پوري موټرسایکل وچلوی اما ستاسو سره باید تل یو بل کس چې عمر یې باید د ۲۱ کالو وي پر بل موټرسایکل او یا هم موټر کې روان واوسي چې تاسو وڅاري. په ویرجینیا کې بغيره خولۍ یا Helmet څخه د موټرسایکل چلول منع دي.

دموټرسایکل جواز سیر یا لایسنس

تاسو کولای شئ چې پر موجوده جواز سیر باندي مو د موټرسایکل چلول وړ اضافه کړئ او یا هم الایده جواز سیر تر لاسه کړئ. په دواړو حالاتو کې، تاسو باید DMV ته ورشئ او د موټرسایکل چلولو ازمايښت یا امتحان ورکړئ ترڅو تاسو ته د موټرسایکل چلولو جواز درکړي.

نړیوال جواز سیر

نړیوال جواز سیر یو معتبر جواز نه دی بلکه ستاسو د اصلي جواز بهرنی ژبي ته اوبښتې ژباړه ده او تاسو ته د موټر چلولو اجازه نه درکوي. په ویرجینیا دغه ډول اجازتلیکونه یا نړیوال جواز سیرونه ستاسو د ښار AAA لخوا ورکول کيږي.

که تاسو امریکا ته په لنډ سفر راغلي یاست او تاسو نړیوال جواز سیر او د هغه ژباړه درسره لری نو تاسو کولای شئ چې امریکا کې موټر وچلوی.

اوومه برخه

نور اړوند او مهم مالومات

پدې برخه کې به تاسې لاندې موضوعات زده کړې:

- د پوست د لاري د جواز سیر ترلاسه کول
- د آدرس بدل
- هغه کسان چې نوي ویرجینیا ته راځي/ راغلي
- د موټر پلټ، راجستر، او نور
- د موټر ارزښت/ Safety Inspection
- د بیمې شرایط/ اړتیاوي
- د رايې ورکولو ثبت نام
- د بدن د غړو خیراتول

که تاسو ویرجینیا ته تازه راغلي یاست او هم اوس تازه موټرچلول مو زده کړي وي، دغه برخه کې مالوماتو دپاره گټور تمامیدلی شي.

د پوست د لاري د جواز سیر ترلاسه کول

DMV د لایجې له مخې تل لایسنسونه یا جواز سیرونه د پوست د لاري تاسو ته استوي، نو که په ازمايښت کې بریالی شوی، لایسنس به مو پوست کې کورته در وړل شي.

د آدرس بدلول

که تاسو د یوه ځای څخه بل ځای ته کوچ وکړ، نو تاسو مکلف یاست چې د ۳۰ ورځو په دننه کې DMV ته خپل نوی آدرس ورکړی ترڅو لایسنس مو ونه ځنډیږي او یا هم غلط آدرس ته ولاړ نشي.

ویرجینیا ته کوچ کول

که تاسو د بل ایالت څخه ویرجینیا ته راځی، نو تاسو باید د ۶۰ ورځو په دننه کې د ویرجینیا لایسنس ترلاسه کړی.

د موټر پليټ او راجسټر

د ویرجینیا د قانون له مخې چې کله تاسو ویرجینیا ته د اوسیدو په نیت راغلاست، نو باید د ۳۰ ورځو په دننه کې تاسو خپل د موټر لپاره نوي د ویرجینیا پليټونه واخلي او موټر مو د DMV سره راجسټر کړی. د موټر راجسټر کارت مو باید تل د ځان سره موټر کې وگرځوی.

د موټر ارزيايي

تاسو باید هر کال خپل د موټر ارزيايي وکړی او هغه د ارزيايي سټيکر مو باید تل د موټر د مخ پر هنداره لگولی وي. پدې اړه د لا ډيرو مالوماتو لپاره www.vsp.virginia.gov ویب سایټ ورشئ.

د موټر ارزيايي کول

تاسو باید هره میاشت او یا هم تر اوږده سفر مخکې خپل د موټر څلور سره ټایرونه چیک کړی چې کوم مشکل خوبه نه لري. تاسو کولای شئ د سکې د تخنیک څخه استفاده وکړی:

یوه سکه (چې د ابراهیم لینکن تصویر ورباندې وي) راواخلي او د موټر ټایرونو په درز کې یې ورکړی، کچیري د ابراهیم لینکن سر په ټایر کې پټ شوو، نو ستاسو د موټر ټایرونه ستونزه نلري او که نه شو پټ، پدې مانا چې د موټر ټایرونه مو باید بدل کړی. ددې ترڅنګ مو باید موټر د ټایرونو هوا هم چیک کړی.

د بیمه کولو شرایط

کله چې تاسو DMV ته د موټر د راجسټر او پليټونو د اخیستلو په موخه ورځئ، نو هغوی ستاسو څخه ستاسو د موټر بیمه حتماً غواړي او که یې بیمه نه کړی نو ۵۰۰ ډالره مو جریمه کوي. ستاسو د موټر بیمه باید لږ تر لږه دا لاندې شیان په برکې ونیسي:

- ۲۵۰۰۰ ډالر د یوه نفر د ژوبل کیدو یا مرګ لپاره
- ۵۰۰۰۰ ډالر د دوو یا ډیرو نفرو د ژوبل کیدو یا مرګ لپاره
- ۲۰۰۰۰ ډالر د ملکیت د خرابیدو لپاره

د بیمې شرکتونه کیدای شي ځانته خپل شرایط ولري او د بیمې اندازه او مقدار هم شاید یو له بل سره توپیر ولري. خو DMV ته د بیمې د نه درلودلو په موخه پورته ذکر شوي جریمه ورکول پدې مانا نده چې تاسو د بیمې د اخیستلو خلاص شوي یاست بلکه هغه یوازې جریمه ده او تاسو ته د موټر د راجسټر او پليټونو د اخیستلو دپاره پکار درځي، نور هیڅ نه. د موټر دپاره بیمه اخیستل اړین دي که څه هم تاسو موټر څخه استفاده نه کوی. کچیري مو غوښتل چې د موټر څخه مو استفاده ونکړی، نو پليټونه یې باید ژر تر ژره DMV ته تسلیم کړی.

کچیري تاسو بغيره بیمه څخه پر موټر چلولو ونیول شئ، نو ستاسو لایسنس به د موقت وخت دپاره لغوه شي ترڅو چې تاسو ۶۰۰ ډالره جریمه نه وي ورکړي او یا مو د موټر دپاره دري کڼه بیمه نه وي اخیستې.

د رايي ورکولو لپاره نوم ليکنه

تاسو بايد لږ تر لږه د اتلسو کالو او د امريکا تبع يا سټېزن ياست ترڅو وکولای شى چې د رايي ورکولو دپاره نوم ليکنه وکړى او يا هم رايه استعمال کړى.

د بدن د غړو خيراتول

کچيري تاسو غواړى چې د مرگ وروسته ستاسو د بدن غړي يو چاه ته خيرات کي ورکړى، نو د لايسنس د اخيستلو پرمهال په فورمه کي هو يا نه په نښه کړى. کچيري ستاسو عمر تر اتلسو کالو کم وي، تاسو بيا هم کولای شى چې هو يا نه وټاکى اما د ورکولو او نه ورکولو پريکړه به ستاسو مشران کوي. پدې اړه د زياتو مالوماتو لپاره www.donatelifevirginia.com ويب سايت ته سر ورښکاره کړى.

آتمه برخه

د نظري ازمائښت يوه نمونه

(1) د دغه سړک نښې مانا:

- a. د خطر علامه
- b. د حق اوليت علامه
- c. د ريل د تيريدو لاره
- d. د سرعت حد

(2) د دغه سړک نښې مانا:

- a. بيرته مه تاويزه
- b. کونج لاره
- c. راسته يا چپه لاس ته تاو شه
- d. يو اړخيزه لار

(3) د دغه سړک نښې مانا:

- a. راسته لاس ختميري، چپه لاس ته واوړه
- b. د سړک غاړه
- c. سړک باندي ډب دى
- d. دا لين ژر ختميري، راسته لاس ته واوړه

4) د دغه سړک نښې مانا:

- a. کلیسا
- b. کلینیک
- c. څلور لاري
- d. ریل تیریري

5) د دغه سړک نښې مانا:

- a. تاسي کولای شئ چې سره اشاره باندي تاو شئ
- b. یوازې راسته خوا کي تیریدای شئ
- c. یوه اړخیزه لار
- d. پر سره اشاره تیریدل منع دي

6) کچیري تاسو د شرابو یا بیر د څښلو وروسته موټر چلوی، نو باید خبر واوسی چې الکهولی مشروباتو ستاسو پر کوم ځای آغیز کوي:

- a. ستاسو پر حوش او هوس باندي
- b. ستاسو پر دید باندي
- c. ستاسو پر قضاوت باندي
- d. او که ټولو باندي

7) کچیري تاسي پر یخ نیول یا ښوویدونکي سړک موټر چلوی او درولو ته اړ شئ:

- a. په کراره بریک ونیسی او ودریری
- b. په نورمال ډول بریک ونیسی او ودریری
- c. بریک مه نیسی او پریردی چې موټر خپله ودریري
- d. په زوره بریک ونیسی او ودریری

8) د دریدلو دپاره باید څنگه په لاس اشاره وکړو:

- a. راسته لاس کښته نیول
- b. چپه لاس مکمل او سیده نیول
- c. چپه لاس کښته نیول
- d. چپه لاس لوړ یا پورته نیول

9) کله چې د ښوونځي بس ولاړ او د کښته کولو يا پورته کولو په حالت کي وي نو پر همدغه سړک نور روان موټران بايد څه وکړي:

- a. په کراره تر بس تير شي
- b. خپل سرعت کنترول کړي
- c. ودريږي او بيا احتياط سره تر تير شي
- d. او که ودريږي او د بس تر روانيدو انتظار شي.

10) کچيري تاسي په کومه پيښه کي شامل واوسي، نو:

- a. هغه کس نژدي روغتون ته يووسي
- b. کور ته ولاړ شي او د پيښي په اړه پوليس خبر کړي
- c. ودريږي، د ټپيانو سره مرسته وکړي، پوليس خبر کړي، يو له بله سره مالومات تبادل کړي او خپل د بيمې کمپني ته خبره کړي
- d. خپل موټر وگوري چې خراب شوی خو به نه وي

صحي ځوابونه:

- 1. A, 2. D, 3. A, 4. C, 5. D,
- 6. D, 7. A, 8. C, 9. D, 10. C